

Voortoets Bestemmingsplan Buitengebied Roosendaal - Nispen

Toetsing aan de Natuurbeschermingswet 1998

projectnummer 249935
revisie 0.0
5 juli 2012

Opdrachtgever

Gemeente Roosendaal
Afdeling Ontwikkeling ruimte
T.a.v. mevr. E. Weterings
Postbus 5000
4700 KA Roosendaal

datum vrijgave

5 juli 2012

beschrijving revisie 0.0

Eerste concept

goedkeuring

R. van den
Heerik

vrijgave

ir. H.A.M. van
de wetering

(Tekst)Bijdragen:

drs. C. (Christel) Schellingsen

drs. J. (Jan) van Belle

Datum van uitgave:

5 juli 2012

Contactadres:

Beneluxweg 7
4904 SJ Oosterhout
Postbus 40
4900 AA Oosterhout

Copyright © 2012

Ingenieursbureau Oranjewoud

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, elektronisch of op welke wijze dan ook, zonder schriftelijke toestemming van de auteurs.

Inhoud

blz.

1	Inleiding	2
1.1	Aanleiding	2
1.2	Vraagstelling van de voortoets	3
1.3	Te beschouwen natura 2000-gebieden en afbakening voortoets.....	4
1.4	Basisinformatie Brabantse Wal	5
2	Het voorgenomen Bestemmingsplan Buitengebied	6
2.1	Uitgangspunten voor het voorgenomen bestemmingsplan	6
3	Voortoets Brabantse Wal	9
3.1	Kenmerken en doelstellingen	9
3.1.1	<i>Begrenzing.....</i>	9
3.1.2	<i>Globale beschrijving.....</i>	10
3.1.3	<i>Doelstellingen.....</i>	11
3.1.4	<i>Beschermde natuurmonument.....</i>	12
3.2	Effecten van ontwikkelingsmogelijkheden van de landbouw	12
3.2.1	<i>Potentiële effectrelaties</i>	12
3.2.2	<i>Verzuring en vermesting via de lucht.....</i>	13
3.3	Effecten van ontwikkelingsmogelijkheden van de recreatie	18
3.4	Effecten van overige ontwikkelingsmogelijkheden.	18
3.5	Conclusie Voortoets	18
4	Literatuur	20

Bijlagen

Bijlage 1: Nota van Uitgangspunten bestemmingsplan Buitengebied Roosendaal - Nispen
(Gemeente Roosendaal)

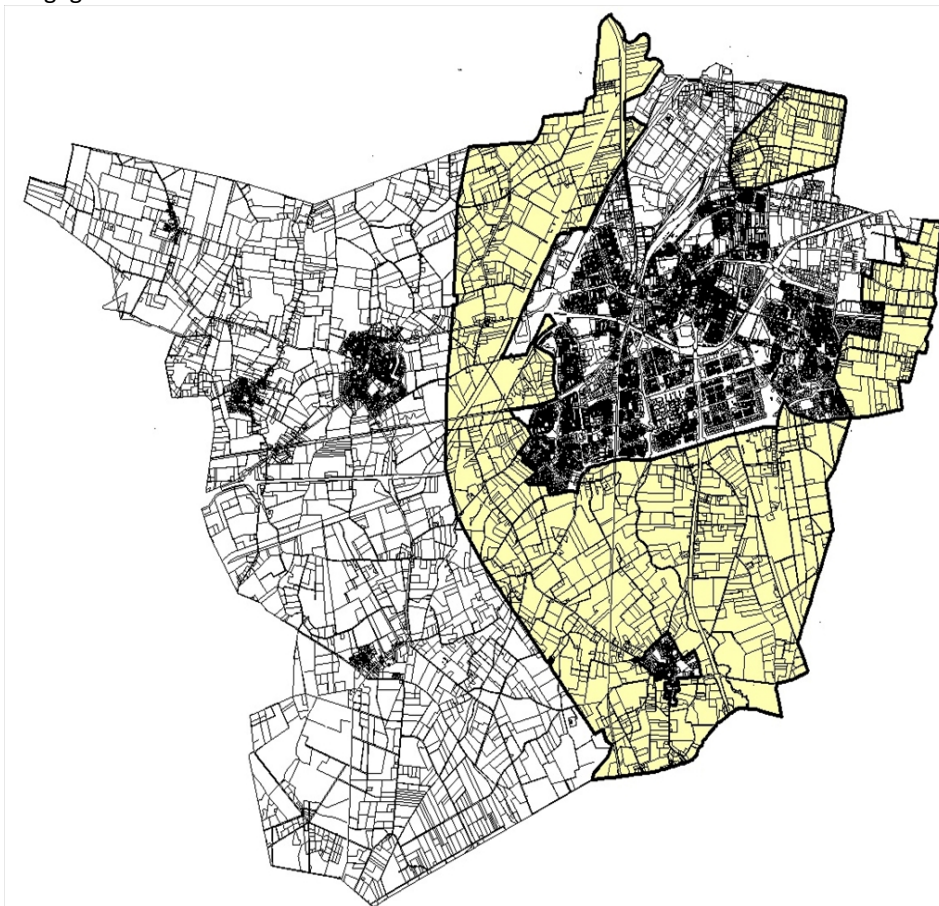
1 Inleiding

1.1 Aanleiding

De gemeente Roosendaal ontwikkelt een bestemmingsplan voor het buitengebied Roosendaal - Nispen. Het plangebied Buitengebied Roosendaal - Nispen is als volgt begrensd:

- in het noorden wordt het plangebied begrensd door de gemeentegrens met de gemeente Halderberge. Tevens sluit het plan aan op de huidige bestemmingsplannen van Borchwerf II en Recreatiepark De Stok;
- aan de westzijde loopt de plangrens vanaf het bestaande stedelijke gebied tot aan de grens van de voormalige gemeente Wouw (en sluit hiermee aan op het bestemmingsplan Buitengebied Wouw);
- in het zuiden wordt het plangebied begrensd door de gemeentegrens/rijksgrens met de Belgische gemeente Essen;
- aan de oostzijde loopt de plangrens vanaf het bestaande stedelijke gebied tot aan de gemeentegrens met de gemeente Rucphen.

In figuur 1.1 is de ligging van het plangebied van het bestemmingsplan Buitengebied Roosendaal-Nispen aangegeven.

Figuur 1.1 Plangebied bestemmingsplan Buitengebied Roosendaal - Nispen

De kern Nispen maakt geen deel uit van het plangebied. Dit geldt ook voor de golfbaan Heideburgh, die deels op Roosendaals, deels op Rucphens grondgebied zal worden gerealiseerd. Ook de nieuwe ontwikkeling "Landgoed Ottermeer" vormt geen onderdeel van het plangebied. Het gebied De Stok fase 2 en 2A wordt geregeld in een apart bestemmingsplan en maakt dus evenmin onderdeel uit van het plangebied Buitengebied Roosendaal-Nispen. Het betreft het gebied waar het Factory Outlet Center Rosada is gesitueerd.

eerd, alsmede de gronden ten zuiden van de Wouwbaan ingeklemd tussen Rijksweg en buisleidingenstraat, waar een volkstuintencomplex, een -inmiddels leegstaand- tuincentrum en een compensatiebos zijn gerealiseerd.

Voor het bestemmingsplan Buitengebied Roosendaal - Nispen is een nota van uitgangspunten vastgesteld.

Omdat nabij het plangebied een aantal Natura 2000-gebieden liggen, dient de vraag zich aan of het voorgenomen bestemmingsplan negatieve gevolgen kan hebben voor de instandhoudingsdoelstellingen voor deze gebieden. Daarom is de voorliggende voortoets opgesteld. Hierin wordt de mogelijke planontwikkeling getoetst aan de Natuurbeschermingswet 1998.

1.2 Vraagstelling van de voortoets

In de omgeving van het plangebied liggen verschillende Natura 2000-gebieden. Dit zijn gebieden die zijn of worden aangewezen in het kader van de Europese Vogelrichtlijn en/of de Habitatrichtlijn.

Vogel- en Habitatrichtlijn, Natura 2000

De Europese Vogelrichtlijn (vastgesteld in 1979) heeft tot doel alle in het wild levende vogelsoorten, hun eieren, nesten en leefgebieden en de bescherming van trekvogels wat hun broed-, rui- en overwinteringgebieden betreft en rustplaatsen in hun trekzones. De richtlijn kent twee sporen: algemeen geldende regels voor de bescherming van de soorten, die overal van toepassing zijn en de instelling (door de lidstaten) van speciale beschermingszones (de 'Vogelrichtlijngebieden') voor vogelsoorten die bijzonder kwetsbaar zijn. Na 1979 is de richtlijn nog diverse malen aangepast, maar hij is nog altijd van kracht.

In 1992 werd de Vogelrichtlijn aangevuld met de Habitatrichtlijn. De Habitatrichtlijn draagt bij aan het waarborgen van de biologische diversiteit door het in stand houden van de natuurlijke habitats en de wilde flora en fauna. Van zowel typen habitats als van soorten dieren en planten zijn lijsten opgesteld die in het kader van de richtlijn beschermd dienen te worden. Ook in deze richtlijn kunnen de genoemde sporen worden onderscheiden: enerzijds de algemene bescherming van bepaalde soorten, anderzijds de aanwijzing van speciale beschermingszones (de 'Habitatrichtlijngebieden').

De speciale beschermingszones vormen samen een samenhangend Europees netwerk van natuurgebieden, dit netwerk wordt aangeduid als Natura 2000. Gezamenlijk vormen deze gebieden de hoeksteen voor behoud en herstel van biodiversiteit.

In Nederland zijn de Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn vertaald in de Flora- en faunawet (voor de soortbescherming) en in de Natuurbeschermingswet 1998 (voor de bescherming van de Natura 2000-gebieden).

De aanwijzing van de vogelrichtlijngebieden is in het algemeen definitief. Voor de meeste Habitatrichtlijngebieden zijn de definitieve aanwijzingen nog niet tot stand gekomen. De bepalingen in de Natuurbeschermingswet 1998 omtrent het uitvoeren van een passende beoordeling zijn voor zowel de definitief als de niet definitief aangewezen gebieden van toepassing. De voorliggende Passende beoordeling is gebaseerd op de Ontwerp Aanwijzingsbesluiten van de betreffende gebieden.

Vanwege de ligging van het plangebied ten opzichte van deze gebieden, doet zich de vraag voor of de ontwikkelingen die het voorgenomen bestemmingsplan mogelijk zal maken, negatieve effecten kunnen hebben op de instandhoudingsdoelen voor deze gebieden.

In het bestemmingsplan zal rekening moeten worden gehouden met de mogelijke gevolgen. Als significante gevolgen kunnen worden verwacht (of althans niet op voorhand kunnen worden uitgesloten), moet op grond van de Natuurbeschermingswet 1998 voor het bestemmingsplan een passende beoordeling worden uitgevoerd. Dit volgt uit artikel 19j van de Natuurbeschermingswet 1998, en de daaraan gerelateerde artikelen.

Natuurbeschermingswet, 1998, Artikel 19j

1. Een bestuursorgaan houdt bij het nemen van een besluit tot het vaststellen van een plan dat, gelet op de instandhoudingsdoelstelling, met uitzondering van de doelstellingen, bedoeld in artikel 10a, derde lid, voor een Natura 2000-gebied, de kwaliteit van de natuurlijke habitats en de habitats van soorten in dat gebied kan verslechteren of een significant verstorend effect kan hebben op de soorten waarvoor het gebied is aangewezen, ongeacht de beperkingen die terzake in het wettelijk voorschrift waarop het berust, zijn gesteld, rekening
 - a. met de gevolgen die het plan kan hebben voor het gebied, en
 - b. met het op grond van artikel 19a of artikel 19b voor dat gebied vastgestelde beheerplan voor zover dat betrekking heeft op de instandhoudingsdoelstelling, met uitzondering van de doelstellingen, bedoeld in artikel 10a, derde lid.
2. Voor plannen als bedoeld in het eerste lid, die niet direct verband houden met of nodig zijn voor het beheer van een Natura 2000-gebied maar die afzonderlijk of in combinatie met andere plannen of projecten significante gevolgen kunnen hebben voor het desbetreffende gebied, maakt het bestuursorgaan alvorens het plan vast te stellen een passende beoordeling van de gevolgen voor het gebied waarbij rekening wordt gehouden met de instandhoudingsdoelstelling, met uitzondering van de doelstellingen, bedoeld in artikel 10a, derde lid, van dat gebied.
3. In de gevallen, bedoeld in het tweede lid, wordt het besluit, bedoeld in het eerste lid, alleen genomen indien is voldaan aan de voorwaarden, genoemd in de artikelen 19g en 19h.
4. De passende beoordeling van deze plannen maakt deel uit van de ter zake van die plannen voorgeschreven milieu-effectrapportage.
5. De verplichting tot het maken van een passende beoordeling bij de voorbereiding van een plan als bedoeld in het tweede lid geldt niet in gevallen waarin het plan een herhaling of voortzetting is van een plan of project ten aanzien waarvan reeds eerder een passende beoordeling is gemaakt, voor zover de passende beoordeling redelijkerwijs geen nieuwe gegevens en inzichten kan opleveren omtrent de significante gevolgen van dat plan.

Om te toetsen of er significante gevolgen kunnen worden verwacht, of althans niet op voorhand kunnen worden uitgesloten, is de voorliggende voortoets uitgevoerd. In deze voortoets wordt de volgende vraag beantwoord:

Kunnen de ontwikkelingen die het voorgenomen bestemmingsplan mogelijk maakt - gelet op de instandhoudingsdoelstelling voor de Natura 2000-gebieden in de directe omgeving - de kwaliteit van de natuurlijke habitats en de habitats van soorten in die gebieden verslechteren of een significant verstorend effect hebben op de soorten waarvoor de gebieden zijn aangewezen?

Indien significante gevolgen niet kunnen worden uitgesloten (althans niet op basis van de voortoets) is een nadere studie nodig in het kader van een passende beoordeling op grond van artikel 19j van de Natuurbeschermingswet 1998.

1.3 Te beschouwen natura 2000-gebieden en afbakening voortoets

In deze voortoets wordt voor de Natura 2000-gebieden die in dit kader aandacht relevant kunnen zijn, de hiervoor beschreven vraagstelling beantwoord. Daartoe moet voor alle ontwikkelingsmogelijkheden in het voorgenomen bestemmingsplan worden nagegaan of het plan (significante) gevolgen kan hebben. Voor een beschrijving van deze ontwikkelingsmogelijkheden wordt verwezen naar de Nota van Uitgangspunten Bestemmingsplan Buitengebied Roosendaal - Nispen (opgenomen in bijlage 1 van deze voortoets). In hoofdstuk 2 van de voortoets zijn deze mogelijkheden samengevat.

Om na te gaan welke Natura 2000-gebieden mogelijk aandacht verdienen in deze voortoets, is uitgegaan van een zone tot een afstand van 10 km van de plangrens. Binnen die afstand komen (delen van) het Natura 2000-gebied Brabantse Wal voor. Belangrijke waarden zijn vooral de natte en droge heiden, vennen en zandverstuivingen, met de daarbij behorende soorten.

1.4 Basisinformatie Brabantse Wal

De informatie over het Natura 2000-gebied en de instandhoudingsdoelstellingen die daarvoor gelden, is voornamelijk ontleend aan de informatie op de website van het ministerie van EL&I over Natura 2000 (www.synbiosys.alterra.nl/natura2000) en overige informatie . Belangrijke gebruikte informatie bronnen zijn:

- het (concept-) ontwerpbesluiten en de toelichtingen daarbij;
- de essentietabel met informatie over kernopgaven, instandhoudingsdoelen en informatie over de landelijke staat van instandhouding;
- kaart van de provincie Noord-Brabant met de ligging van stikstofgevoelige habitats in het Natura 2000-gebied (bron: website provincie);
- de knelpunten- en kansenanalyse Natura 2000-gebied 128 - Brabantse Wal (KIWA, juli 2007)
- het werkdokument "Beheerplan Natura 2000 Brabantse Wal (provincie Noord-Brabant, september 2010).

2 Het voorgenomen Bestemmingsplan Buitengebied

2.1 Uitgangspunten voor het voorgenomen bestemmingsplan

Het voorgenomen bestemmingsplan zal het ruimtelijk kader bieden voor diverse functies en hun ontwikkelingsmogelijkheden. Hieronder worden de uitgangspunten samengevat. Voor nadere informatie wordt verwezen naar de Nota van Uitgangspunten voor het bestemmingsplan Buitengebied Roosendaal - Nispen in bijlage 1.

1. Landbouw

Nieuwvestiging, omschakeling en uitbreiding

De bestaande bouwpercelen worden in principe overgenomen. In aanvulling hierop wordt in het bestemmingsplan de mogelijkheid opgenomen om op basis van een nadere afweging het bouwvlak te vergroten tot maximaal 1,5 hectare.

T.a.v. intensieve veehouderijen zijn er uitbreidingsmogelijkheden van de bestaande agrarische bouwpercelen in agrarisch gebied, in verwevingsgebieden en in gebieden in de groenblauwe mantel tot 1,5 ha. In extensieringsgebieden is uitbreiding van intensieve veehouderij uitgesloten.

Voor nieuwvestiging en omschakeling van agrarische bedrijven hanteert de gemeente de volgende uitgangspunten:

- nieuwvestiging is uitsluitend mogelijk binnen agrarisch gebied indien het gaat om verplaatsing van een agrarische bedrijven dat op de huidige locatie geen toekomstperspectief heeft;
- nieuwvestiging van glastuinbouw is uitgesloten;
- omvorming van agrarische bedrijven binnen agrarische gebiedsbestemmingen is mogelijk, behalve naar intensieve veehouderij en glastuinbouw;
- omschakeling en hervestiging van niet-grondgebonden bedrijven die zich geheel of in overwegende mate richten op een teelt van gewassen in gebouwen is niet toegestaan in de groenblauwe mantel;
- Op een bestaand bouwvlak kan een paardenhouderij worden opgericht. Tevens kan een paardenhouderij als nevenfunctie bij een agrarisch bedrijf worden toegestaan. Omschakeling naar een paardenhouderij is mogelijk, en gekoppeld aan een wijzigingsbevoegdheid.

Glastuinbouw

Bestaande glastuinbouwbedrijven mogen via wijziging uitbreiden tot maximaal 3,5 ha (waarvan 3 ha netto glas).

Boomteelt, teeltondersteunende kassen en voorzieningent

Binnen het plangebied zijn geen gebieden aangewezen als concentratiegebieden voor de boomteelt. In het bestemmingsplan wordt voor de aanwezige boomteeltbedrijven geen specifieke regeling opgenomen. Wel bestaat de mogelijkheid voor het realiseren van teeltondersteunende voorzieningen. Permanente teeltondersteunende kassen voorzieningen mogen tot een oppervlakte van 5000 m² uitsluitend op het bouwvlak worden opgericht. Buiten het bouwvlak zijn tijdelijke teeltondersteunende voorzieningen, voor maximaal 6 maanden, binnen agrarisch gebied toegestaan, met uitzondering van de groenblauwe mantel waar teeltondersteunende voorzieningen enkel binnen het bouwvlak zijn toegestaan. Teeltondersteunende kassen zijn buiten het bouwvlak en de groenblauwe mantel niet toegestaan.

Agrarische bedrijfswoningen en tijdelijke huisvestiging arbeidsmigranten

Alle volwaardige agrarische bedrijven hebben recht op één bedrijfswoning. Een tweede agrarische bedrijfswoning is uitgesloten.

Agrarische bedrijven mogen onder voorwaarden voorzieningen realiseren voor de (tijdelijke) huisvesting van eigen personeel.

2 Nieuwe economische dragers / platteland vernieuwing

De ontwikkeling van verbrede landbouwactiviteiten is in beginsel op alle agrarische bouwblokken toegestaan. Het realiseren van een verbrede activiteit is nagenoeg altijd geregeld via een ontheffing. Per agrarisch bedrijf kunnen meerdere nevenfuncties worden uitgeoefend. Om de agrarische hoofdfunctie van de bedrijven te garanderen zal de totale omvang aan de meeste nevenactiviteiten gebonden worden aan een oppervlakte van 500 m². Uitbreiding van het agrarisch bouwblok ten behoeve nevenactiviteiten worden in beginsel niet toegestaan omdat dit indruist tegen de principes van zuinig ruimtegebruik.

Het realiseren van mogelijke nevenactiviteiten of verbrede landbouwactiviteiten is in de meeste gevallen gekoppeld aan een binnenplanse afwijkingmogelijkheid:

- Verkoop aan huis van op het eigen bedrijf geproduceerde producten en gewassen. (100 m² aan detailhandel voor een boerderijwinkel wordt direct toegestaan).
- Recreatieve en zorgverlenende nevenfuncties.
- Semi- en niet-agrarische nevenfuncties zijn uitsluitend binnen de gebieden met een agrarische hoofdfunctie toegestaan.
Het bestemmingsplan biedt mogelijkheden voor het realiseren van biovergisting (tot 25.000 ton/jaar) als nevenactiviteit bij agrarische bedrijven.
- Statische opslag: deze activiteit wordt (bij recht) gebonden aan een oppervlakte van maximaal 400 m². (400 m² aan statische opslag wordt direct toegestaan).

Hergebruik vrijkomende (agrarische) bedrijfsgebouwen

Hergebruik van vrijkomende boerderijen is mogelijk voor recreatieve voorzieningen, opslagactiviteiten (maximaal 1000 m²), kleinschalige niet-agrarische bedrijvigheid (tot milieucategorie 2) en voor wonen.

3. Recreatie en toerisme

De gemeente streeft in het gehele buitengebied een verdere uitbouw, verbetering en structurering van de recreatieve infrastructuur na, waarbij vooral op de regionale en plaatselijke behoeften wordt ingespeeld. In het gehele buitengebied bestaat de mogelijkheid om bouwwerken van geringe omvang ten behoeve van het recreatieve medegebruik op te richten. Bij plaatsing in bos- en natuurgebieden mogen de aanwezige natuurwaarden niet worden aangetast.

De bestaande recreatiebedrijven worden opgenomen in het bestemmingsplan. Voor nieuwe grootschalige of intensieve vormen van recreatie biedt het bestemmingsplan geen ruimte. Kleinschalig kamperen is uitsluitend als nevenactiviteit mogelijk bij bestaande agrarische bedrijven.

4 Niet-agrarische bedrijvigheid

De mogelijkheden voor omschakeling naar andere typen bedrijvigheid zijn beperkt.

Onder voorwaarden is via een binnenplanse afwijkingmogelijkheid een (eenmalige) maximale bebouwingsuitbreiding van maximaal 15% van het bestaande bebouwingsoppervlak geboden.

Bij uitbreiding geldt als voorwaarde dat deze geen afbreuk mag doen aan de aanwezige landschappelijke, natuurlijke en cultuurhistorische waarden, dat de noodzaak voor uitbreiding wordt aangetoond en dat de uitbreiding vanuit milieuhygiënisch oogpunt aanvaardbaar is.

Nieuwvestiging van niet-agrarische bedrijven (op een nieuwe locatie) in het buitengebied is uitgesloten. De vestiging van niet-agrarische bedrijven in vrijkomende boerderijpanden is wel toegestaan in agrarisch gebied. Alleen niet-agrarische bedrijven uit de lichtste milieucategorieën, maximaal milieucategorie 2 en tot een maximale omvang van 5000 m², komen hiervoor in aanmerking.

5. Wonen

Nieuwbouw van woningen is uitgesloten. Toevoeging van woningen door splitsing van boerderijen is toegestaan omdat dit kan bijdragen aan het behoud van deze panden. Voorwaarden voor woningsplitsing zijn onder meer dat de bebouwde oppervlakte niet wordt vergroot en de (agrarische) verschijningsvorm gehandhaafd blijft. Bovendien mag geen afbreuk worden gedaan aan de omgevingskwaliteiten. Tot slot dienen vanuit de milieuwetgeving (stank en geluid) geen belemmeringen te bestaan. Een aan huis gebonden beroep mogelijk, mits dat beroep ondergeschikt blijft aan de functie wonen. Onder voorwaarden is ook een aan huis gebonden bedrijf mogelijk.

6. Verkeer en infrastructuur

Op het gebied van de infrastructuur worden in het buitengebied geen grote veranderingen voorzien, met uitzondering van het downgraden van de Antwerpseweg. De huidige vierbaansweg wordt daarbij teruggebracht naar een tweebaansweg. Het bestemmingsplan Buitengebied Roosendaal en Nispen zal ruimte bieden voor verbeterwerkzaamheden aan wegen met alleen of in hoofdzaak een functie voor het buitengebied, zoals landbouwwegen en kavelpaden.

De bouw van (solitaire) windmolens wordt in het bestemmingsplan niet toegestaan.

7. Natuur

Het bestemmingsplan is gericht op de bescherming van het Natura 2000-gebied Brabantse Wal en de onderdelen van de ecologische hoofdstructuur (EHS) en biedt geen mogelijkheden die in strijd zijn met de natuurfunctie. Bij nieuwe activiteiten zal de Flora- en faunawet altijd meegewogen worden.

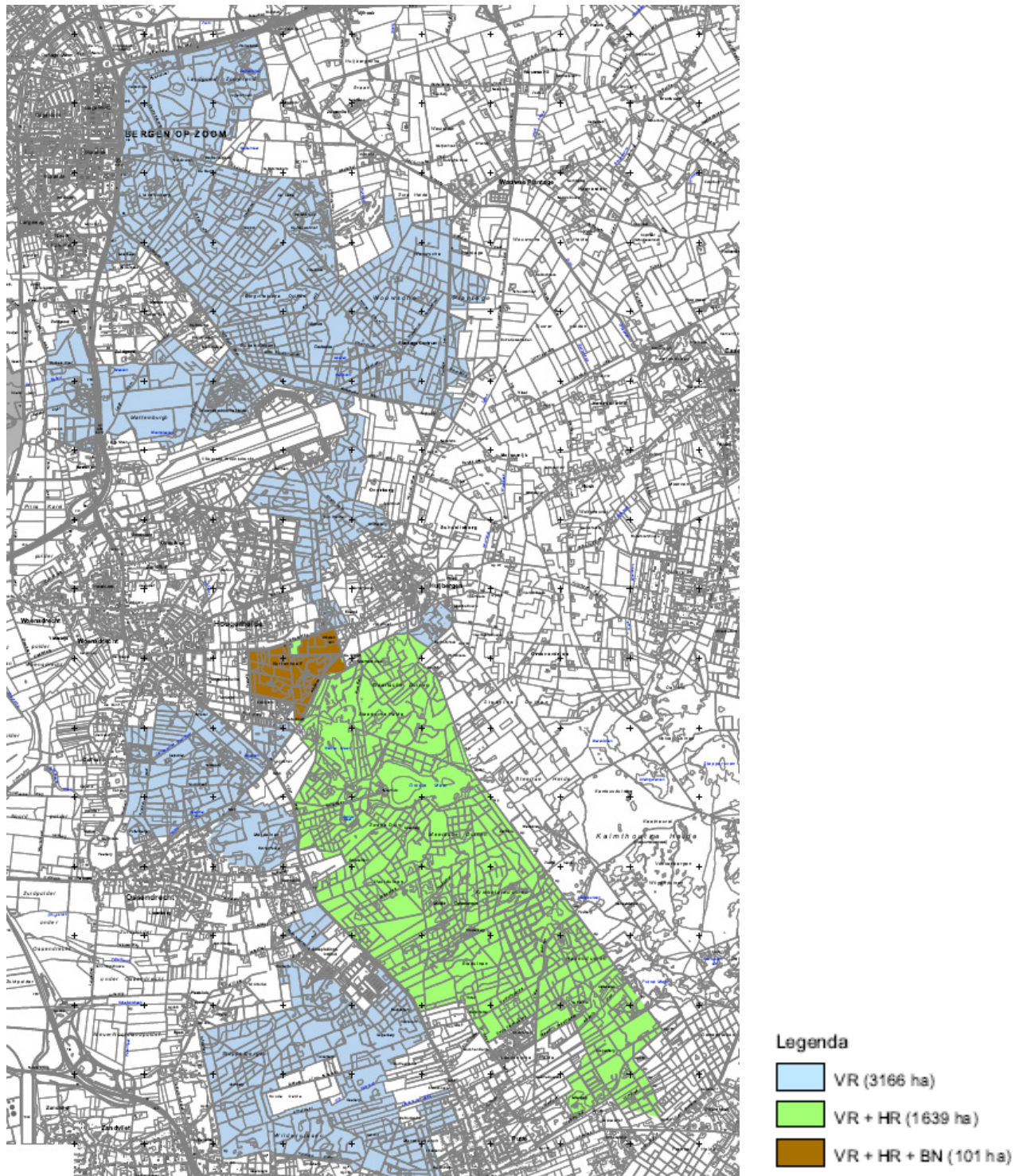
8. Cultuurhistorie, monumenten en archeologie

De gemeente volgt primair het beleid dat is vastgelegd in de Verordening ruimte Noord-Brabant. Gebieden die nog niet worden beschermd op grond van de Monumentenwet maar waar wel archeologische vondsten zijn gedaan, krijgen een planologische bescherming via een omgevingsvergunning.

3 Voortoets Brabantse Wal

3.1 Kenmerken en doelstellingen

3.1.1 Begrenzing

Figuur 3.1: Begrenzing Natura 2000-gebied Brabantse Wal

Figuur 3.2: Situering Natura 2000-gebied Brabantse Wal ten opzichte van de gemeente Roosendaal (de Brabantse Wal ligt deels in de gemeente, maar geheel buiten de begrenzing van het bestemmingsplan)

3.1.2 *Globale beschrijving*

De Brabantse Wal bestaat uit diverse gebieden die op het grensgebied van het Brabantse hogere zand-landschap en de Zeeuwse kleilandschap van de delta liggen. Het meest westelijke deel van het Kempense Plateau eindigt hier in een hoge steilwand. Loodrecht op deze steilwand bevinden zich enkele beekdalen. Op de Brabantse wal komen meerdere stuifzandgebieden voor, behalve relatief recente stuifduinen betreft het hier ook veel oudere rivierduinen, die zijn ontstaan aan het einde van de laatste ijstijd. De Mattemburgh is een oud landgoed op de overgang van de Brabantse Wal naar de jonge zeelei van de Oosterschelde. Door de gradiëntrijke ligging is er een grote biologische rijkdom. Op de Woensdrechtse Heide wordt stuifzand, naaldbos en gemengd bos aangetroffen. De Wouwse Plantage is een oud landgoed met gemengde bossen, landbouwgronden, een relict van een zandverstuiving en lange beukenlanen in de vorm van een ster. Zoomland is ontstaan uit vier zeventiende-eeuwse landgoederen. Het landgoed is opgebouwd uit gevarieerde gemengde bossen, wei- en bouwland, heide met eikenstrubben dichtgegroeid stuifzand en moeras. Kortenhoef bestaat uit natuurlijk bos en heidelandschap op voormalig landgoed. Het noordelijke deel van het landgoed Grote Meer bestaat uit licht geaccidenteerd zandgronden met daarop plantages van voornamelijk naaldbos met hier en daar stukjes landbouwgrond en enkele natuurlijke ven-

nen: het Groote Meer, Kleine Meer en het Zwaluwmoer. De zuidelijke helft bestaat uit dennenbos, heide en zandverstuivingen (Bron: Ministerie van EL&I).

3.1.3 Doelstellingen

Het ontwerp aanwijzingsbesluit voor dit gebied is door de minister van LNV (nu EL&I) op 8 januari 2007 gepubliceerd. De terinzagelegging duurde van 9 januari 2007 tot en met 19 februari 2007. Het is nog niet bekend wanneer het gebied definitief aangewezen wordt.

Voor het Natura 2000-gebied Brabantse Wal kunnen de doelen worden aangeduid met hulp van de in-standhoudingsdoelstellingen ten aanzien van habitattypen, broedvogels en niet-broedvogels. Deze zijn in tabel 3.1 opgenomen..

Onderstaand de legenda bij de tabel.

Legenda	
W	Kernopgave met wateropgave
	Sense of urgency opgave m.b.t. watercondities
=	Behoudsdoelstelling
>	Verbeter- of uitbreidingsdoelstelling
6.08	Structuurrijke droge heiden: Vergroting areaal stuifzandheiden met struikhei H2310, binnenlandse kraaiheide-groeiingen H2320, droge heiden H4030 en zandverstuivingen H2330 én verbeteren van de kwaliteit door vergroting van de variatie in structuur en ontwikkeling van geleidelijke overgangen met bos, mede t.b.v. vogelsoorten als duinpieper A255, korhoen A107, nachtzwaluw A224, draaihal A233 en tapuit A277.
6.09	Intern verbinden: Verbinden heide- en stuifzandencomplexen met oog op fauna

Tabel 3.1: Instandhoudingsdoelen Natura 2000-gebied Brabantse Wal (bron: ontwerp-aanwijzingsbesluit, min. EL&I)

Instandhoudingsdoelstellingen		Doelst. Opp.vl.	Doelst. Kwal.	Doelst. Pop.	Draagkracht aantal paren	Kernopgaven
Habitattypen						
H2310	Stuifzandheiden met struikhei	>	>			6.08, 6.09
H2330	Zandverstuivingen	>	>			6.08, 6.09
H3110	Zeer zwakgebufferde vennen	>	>			6.01, , W
H3130	Zwakgebufferde vennen	=	=			
H3160	Zure vennen	=	>			
H4010A	Vochtige heiden (hogere zandgronden)	>	>			6.09
Habitatsoorten						
H1166	Kamsalamander	=	=	=		
H1831	Drijvende waterweegbree	>	=	=		
Broedvogels						
A004	Dodaars	=	>		40	
A008	Geoorde fuut	=	>		40	
A072	Wespendief	=	=		10	
A224	Nachtzwaluw	=	=		80	6.08
A236	Zwarte Specht	=	=		40	
A246	Boomleeuwerik	=	=		100	

3.1.4 *Beschermd natuurmonument*

Hoewel het juridisch strikt genomen niet nodig is in het kader van de plantoets van de Nbw¹, is ook gekeken naar de natuurwaarden waarvoor het beschermd natuurmonument is aangewezen. Het landgoed "Kortenhoeff" is aangewezen als beschermd natuurmonument (BN). Er zijn een aantal Natuurwaarden die geheel of grotendeels samenvallen met Natura 2000 doelen (bron: beheerplan Natura 2000-gebied Brabantse Wal). Het betreft de habitattypen en voor vogels is er ook een overlap met aangewezen vogelrichtlijnsoorten. Voor de plantensoorten is er een overlap met de habitattypen vochtige heide en vennen.

Er zijn een aantal Natuurwaarden die niet samenvallen met Natura 2000 doelen (bron: beheerplan Natura 2000-gebied Brabantse Wal) en daar wordt afzonderlijk aandacht aan besteed. Het betreft:

- vegetaties: complex van loofbos, naaldbos, restanten van boomgaarden en graslanden met variatie in intensiteit van agrarisch gebruik (van normaal beweide en bemeste tot extensieve tot niet meer bemeste).
- de geomorfologische structuur, de vele gradiënten, de opbouw van de bodem en de voor de fauna noodzakelijke afwisseling en rust

3.2 Effecten van ontwikkelingsmogelijkheden van de landbouw

3.2.1 *Potentiële effectrelaties*

Effecten kunnen lopen langs directe weg, zoals ruimtebeslag, of langs indirecte weg zoals verstoring of verontreiniging, verdroging, vermessing of verzuring.

Verlies van oppervlakte van Natura 2000-gebied door ruimtebeslag. Er is evenmin sprake van versnippering of aantasting van bodem. Het plangebied ligt in z'n geheel buiten en ten oosten van het beschermde gebied. Doordat de grens van het bestemmingsplan op minstens 3,3 km van het Vogelrichtlijngebied ligt en op minstens 6,5 km van het Habitatrichtlijngebied zal er ook geen sprake zijn van verstoring en verontreiniging (bijvoorbeeld door licht, geluid en aanwezigheid) door agrarische bedrijven in het Natura 2000-gebied. Ook zaken als verontreiniging door het inwaaien van bestrijdingsmiddelen en meststoffen zijn niet aan de orde.

Verdroging van Natura 2000-waarden kan bijvoorbeeld plaatsvinden door veranderingen in de grondwaterstand of veranderingen van grondwaterstromen. Het Natura 2000-gebied heeft wel een verdrogend effect als gevolg van ontwatering van landbouwgronden ondervonden, maar dat betreffen de landbouwgronden in en direct rond het Natura 2000-gebied (KIWA, 2007), buiten het plangebied van het bestemmingsplan. Negatieve effecten op de instandhoudingsdoelen door verdroging kunnen uitgesloten worden.

De veehouderij kan wel door depositie van stikstof (uit ammoniak) vanuit de lucht invloed hebben op daarvoor gevoelige habitats. Ook de glastuinbouw kan invloed hebben op de stikstofdepositie in de omgeving. Dit is het gevolg van de emissie van stikstofoxiden (NOx) in de lucht, ten gevolge van verbrandingsprocessen (gasgestookte ketels en warmte - kracht installaties). Het bestemmingsplan biedt een ontwikkelingsmogelijkheid voor biovergisting (met mogelijke uitstoot van stikstofoxiden naar de lucht). Dit aspect is dus ook van belang.

De ontwikkeling die mogelijk zal worden gemaakt in het voorgenomen bestemmingsplan, kan daardoor bijdragen aan de stikstofdepositie op daarvoor gevoelige habitattypen in het nabijgelegen Natura 2000-gebied. De depositie van stikstofverbindingen op het nabijgelegen Natura 2000-gebied, specifiek op de daarvoor gevoelige habitats zijn derhalve de specifieke aandachtspunten in deze voortoets. Hier wordt in de navolgende paragraaf verder op ingegaan.

¹ Zie art. 19j van de Nb-wet, daar staat: "met uitzondering van de doelstellingen bedoeld in artikel 10a, lid 3" (= doelstellingen van het beschermd natuurmonument).

3.2.2 Verzuring en vermesting via de lucht

Algemeen

Verzuring en vermesting vormen een zeer actueel thema in de toetsing van ontwikkelingen in de landbouw aan Natura 2000-gebieden. Aan de bronzijde leidt stikstofemissie uit de landbouw tot een verzurende en vermestende effecten in natuurgebieden; aan de zijde van het natuurgebied is het vooral de aanwezigheid van voor stikstof gevoelige habitattypen en eventueel soorten die bepalen of een natuurgebied gevoelig is voor stikstofdepositie.

In het kader van de Voortoets moet worden onderzocht in hoeverre het Natura 2000-gebied en de instandhoudingsdoelstellingen voor de aanwezige habitattypen en soorten gevoelig zijn voor stikstofdepositie. Vervolgens is de vraag of het bestemmingsplan en de ontwikkelingen die daarin mogelijk worden gemaakt, kunnen leiden tot een toename van stikstofdepositie, waarvan in het kader van de ecologische relevantie moet worden beoordeeld.

Gevoeligheid habitattypen voor stikstofdepositie

Van belang in het kader van deze voortoets is met name de gevoeligheid van de habitattypen voor de depositie van stikstofverbindingen (waaronder ammoniak) vanuit de lucht. De gevoeligheid van habitattypen voor stikstofdepositie wordt uitgedrukt in Kritische Depositiewaarden (KDW), in mol N/ha/jaar. Hoe lager de KDW van een habitatype, hoe gevoeliger het habitatype voor atmosferische stikstofdepositie. De KDW van de bedoelde habitattypen in het Natura 2000-gebied Brabantse Wal zijn opgenomen in de onderstaande tabel. De waarden zijn overgenomen uit het rapport 'Overzicht van kritische depositiewaarden voor stikstof, toegepast op habitattypen en Natura 2000-gebieden' (Van Dobben & Van Hinsberg, 2008, Alterra, Wageningen). In dit rapport wordt de Kritische Depositiewaarde als volgt gedefinieerd: *'de grens waarboven het risico niet kan worden uitgesloten dat de kwaliteit van het habitatype significant wordt aangetast als gevolg van de verzurende en/of vermestende invloed van de atmosferische stikstofdepositie'*.

Tabel 3.2 Kritische depositiewaarden voor de habitattypen van het Natura 2000-gebied Brabantse Wal (Van Dobben & Van Hinsberg, 2008, Alterra, Wageningen)

Habitatype		KDW (mol/ha/j)	Gevoeligheidsklasse
H2310	Stuifzandheiden met struikheide	1100	Zeet gevoelig
H2330	Zandverstuivingen	740	Zeet gevoelig
H3110	Zeet zwakgebufferde vennen	410	Zeet gevoelig
H3130	Zwakgebufferde vennen	410	Zeet gevoelig
H3160	Zure vennen	410	Zeet gevoelig
H4010A	Vochtige heiden	1300	Zeet gevoelig

In een concrete situatie kan de gevoeligheid hiervan afwijken, bijvoorbeeld door lokale milieuomstandigheden of specifieke kenmerken van de vegetatie. Op het niveau van deze voortoets worden de genoemde waarden als uitgangspunt genomen. In de tabel valt op dat alle habitattypen tot de categorie van voor stikstof zeer gevoelige habitattypen kunnen worden gerekend.

De BN-waarden die niet overlappen met de habitattypen zijn niet gevoelig en blijven buiten beschouwing.

Gevoeligheid leefgebieden habitatsoorten en vogels voor stikstofdepositie

Bij effecten van stikstofdepositie dient niet alleen naar natuurlijke habitats te worden gekeken, maar ook op de leefgebieden en voedselbronnen van Habitatrichtlijnsoorten en Vogelrichtlijnsoorten. In het Natura 2000-gebied Brabantse Wal blijken de leefgebieden en/of belangrijkste voedselbronnen gevoelig te zijn voor stikstofdepositie.

Tabel 3.3 Gevoeligheid leefgebieden van Habitat- en Vogelrichtlijnsoorten van het Natura 2000-gebied Brabantse Wal voor stikstofdepositie (Grontmij, 2011)

Habitatsoorten		Verblijfplaats/groeiplaats	Foerageerhabitat	Belangrijkste voedselbronnen
H1166	Kamsalamander	Enigszins gevoelig	Enigszins gevoelig	n.v.t.
H1831	Drijvende waterweegbree	Gevoelig	n.v.t.	n.v.t.
Broedvogels				
A004	Dodaars	Enigszins gevoelig	Niet gevoelig	Niet gevoelig
A008	Geoorde fuut	(Zeer) Gevoelig	Niet gevoelig	Niet gevoelig
A072	Wespendief	Niet gevoelig	Enigszins gevoelig	Enigszins gevoelig
A224	Nachtzwaluw	(Zeer) Gevoelig	Niet gevoelig	(Zeer) Gevoelig
A236	Zwarte Specht	Niet gevoelig	(Zeer) Gevoelig	(Zeer) Gevoelig
A246	Boomleeuwerik	(Zeer) Gevoelig	(Zeer) Gevoelig	Enigszins gevoelig

Achtergronddepositie

Op basis van de Grootchalige Concentratiekaart Nederland (webversie) blijkt de huidige belasting van het de Brabantse Wal (in een zone rond ca 10 km rond het bestemmingsplangebied) in een range van te liggen van ca:

- 1460 - 2370 mol N/ha/jaar in 2010;
- 1360 - 3000 mol N/ha/jaar in 2020;
- 1320 - 2840 mol N/ha/jaar in 2030;

De achtergronddepositie wordt doorgaans beschouwd als een goede referentie voor de beoordeling of voor betreffende habitattypen sprake is van een 'overspannen situatie'. Hiervan is sprake indien de achtergronddepositie beduidend hoger is dan de KDW van de betreffende habitattypen. In dat geval kan elke toename worden beschouwd als een potentiële kans op significant negatieve effecten.

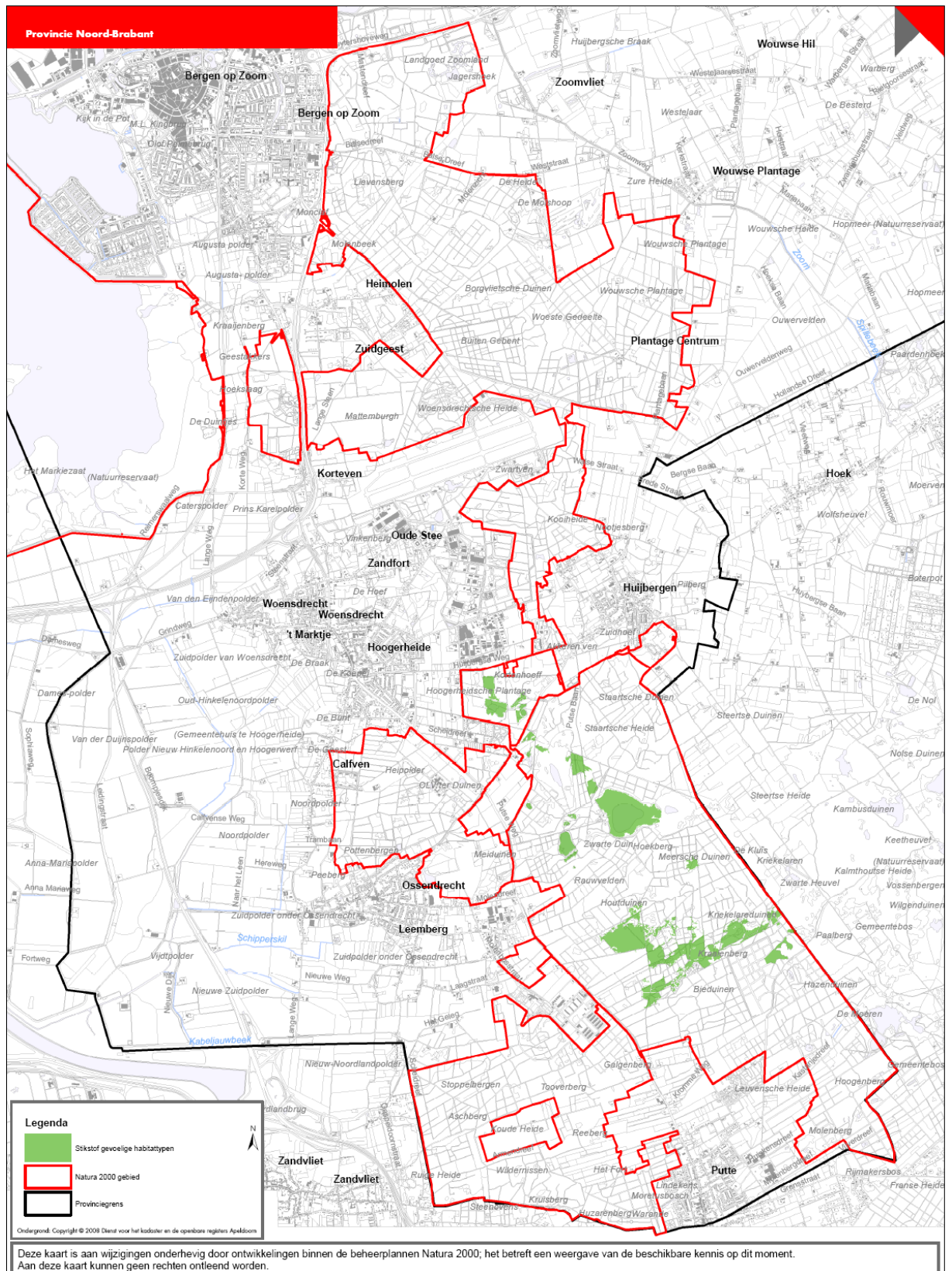
Uit de vergelijking van de achtergronddepositiekaarten in achtereenvolgens 2010, 2020 en 2030 blijkt dat de achtergrondwaarden steeds boven de Kritische Depositiewaarde van alle habitattypen liggen. De grote lijn is wel dat de waarden met de tijd in het grootste deel van het Natura 2000-gebied geleidelijk dalen. Daarmee kan worden gesteld dat voor betreffende habitattypen en leefgebieden van Habitatrichtlijn- en Vogelrichtlijnsoorten momenteel sprake is van een overspannen situatie voor wat betreft stikstofdepositie.

De ontwikkelingsmogelijkheden van de landbouw binnen het bestemmingsplan kunnen leiden tot een relatief grote toename van de emissie van stikstofverbindingen. Gelet op de afstand tot de gevoelige habitats en de gevoelige leefgebieden van soorten (zie figuur 3.3, figuur 3.4 en figuur 3.5) kan niet worden uitgesloten dat dit leidt tot een (belangrijke) toename van de bijdrage van de landbouw aan de stikstofdepositie in Brabantse Wal

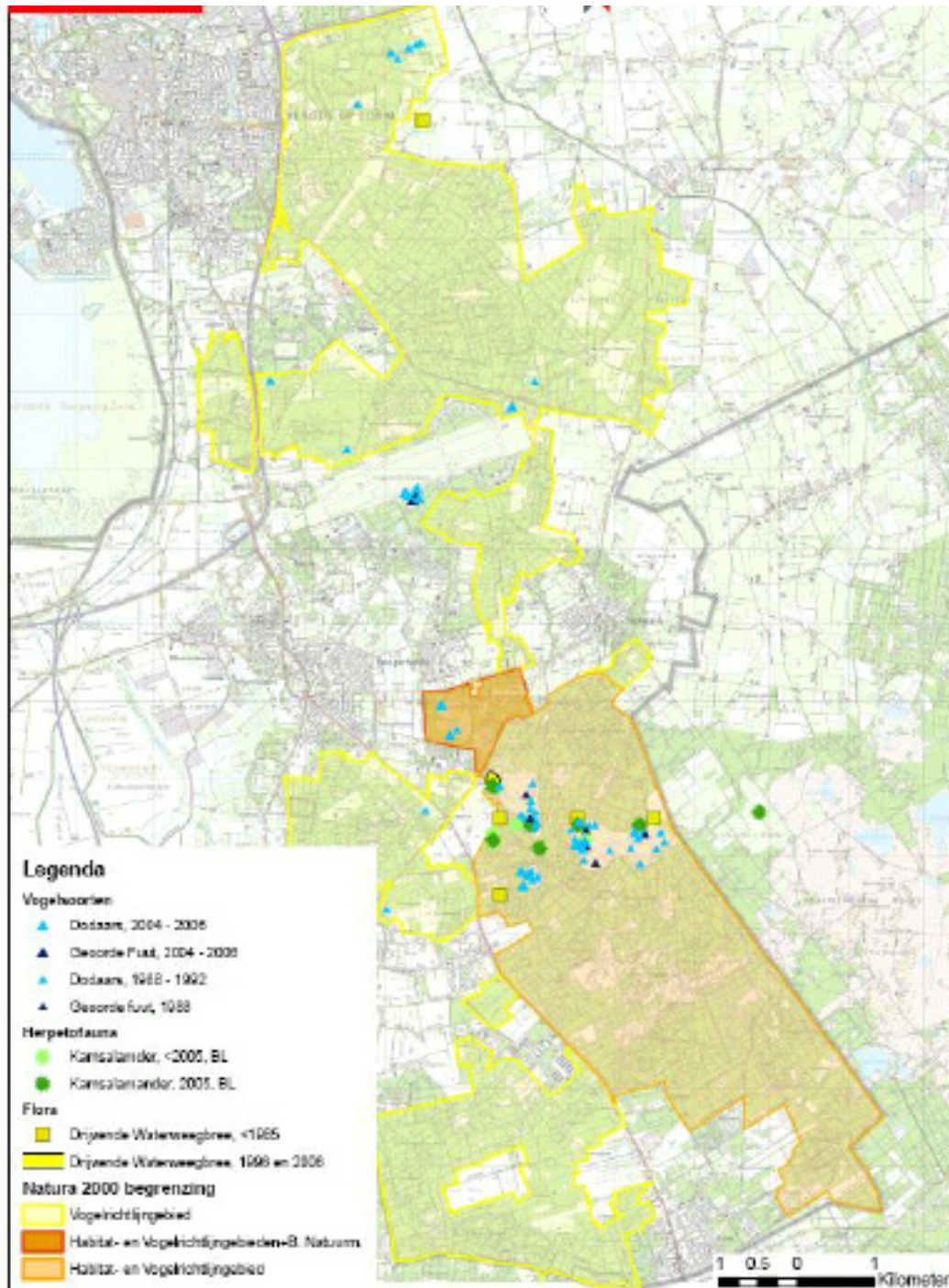
Habitatkaart stikstof gevoelige habitats Brabantse Wal

Verordening stikstof en Natura 2000 Noord-Brabant

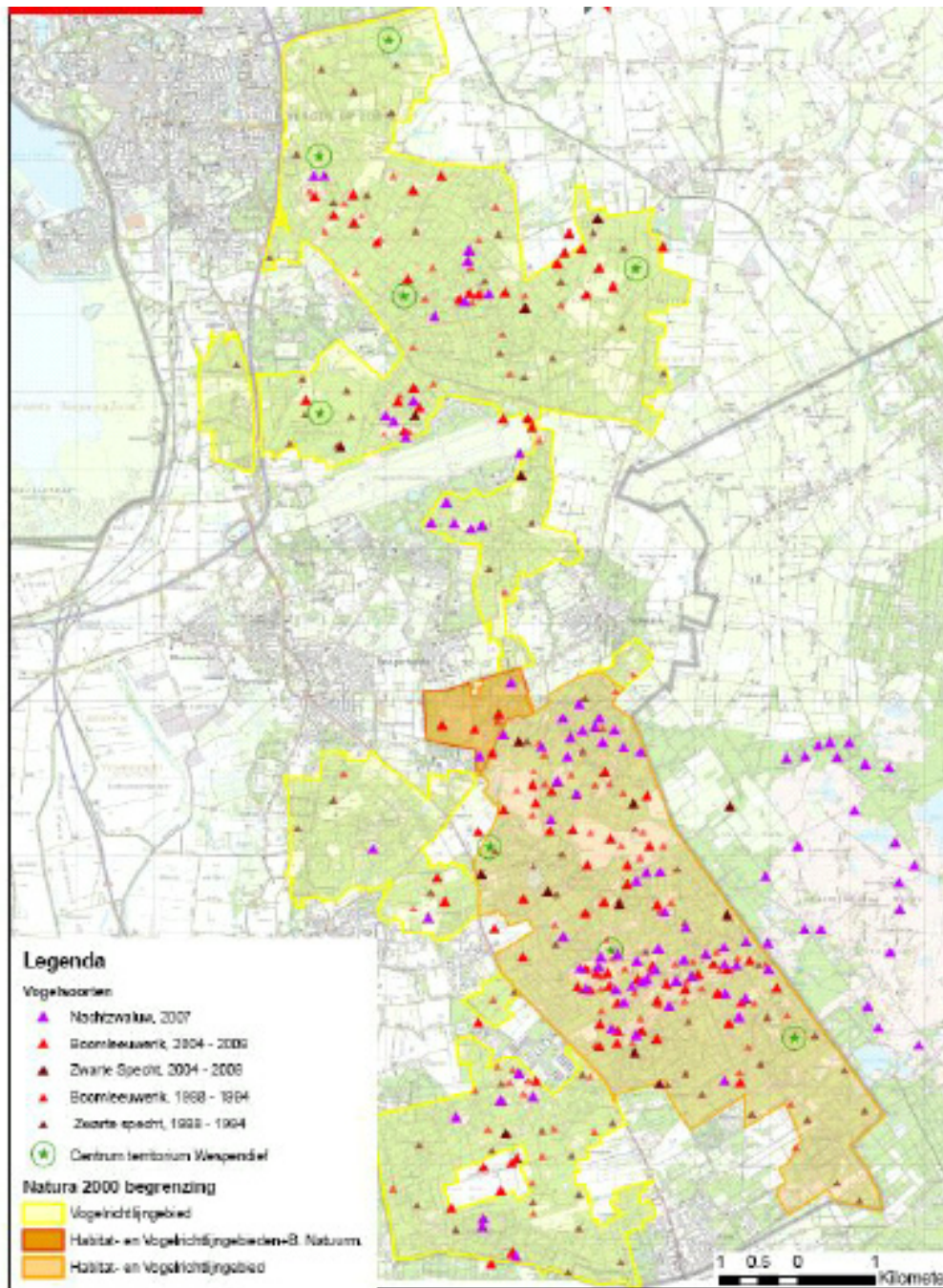
Werkkaart, versie 10-08-2010

Figuur 3.3: Stikstofgevoelige habitats Brabantse Wal

Figuur 3.4: Verspreiding van soorten verbonden aan natte leefgebieden (Dodaars, geoorde fuut, kamsalamander)
(Bron: beheerplan Natura 2000-gebied Brabantse Wal)

Figuur 3.5: Verspreiding van soorten verbonden aan droge leefgebieden (Nachtswalu, Boomleeuwerik, Zwarte specht) (Bron: beheerplan Natura 2000-gebied Brabantse Wal)

Cumulatie

Indien binnen de invloedszone van het Natura 2000-gebied meerdere ontwikkelingen lopen die ieder voor zich geen effect, maar in gezamenlijkheid (cumulatief) wellicht wel een effect zouden kunnen hebben, dan moeten deze ontwikkelingen in cumulatie worden beoordeeld.

In de Gemeente Roosendaal speelt een aantal ontwikkelingen die aanleiding zouden kunnen geven voor een cumulatie-toets. Het betreft:

- de ontwikkeling van het gebied De Stok;
- de ontwikkeling van het Landgoed Ottermeer;
- De ontwikkeling van het landgoed HeideBurgh.

Deze ontwikkelingen vloeien voort uit reeds genomen besluiten, buiten het kader van het voorgenomen bestemmingsplan. Aangenomen kan worden dat in de berekeningen van de verwachte achtergrondwaarden van de stikstofbelasting door het Planbureau van de Leefomgeving nog geen rekening is gehouden met deze ontwikkelingen. Daarom is het bij de beoordeling van de mogelijke bijdrage van de mogelijkheden in het bestemmingsplan buitengebied Roosendaal - Nispen van belang ook deze ontwikkelingen in acht te nemen.

In de Passende boordeling is cumulatie met het Factory Outlet Center Rosada Fase 2 (BP De Stok) een punt van aandacht in verband met de netwerkeffecten als gevolg van de verkeersaantrekkende werking in relatie tot het Natura 2000-gebied. Op basis van de toelichting op het Bestemmingsplan is hierover nog geen uitsluitsel te geven (gemeente Roosendaal, februari 2011).

Het bestaande landgoed Ottermeer wordt verder ontwikkeld. Op het gebied van recreatie zal een natuurkampeerterrein, picknickplaats en groepsaccommodatie worden gerealiseerd. Verder zal nieuwe natuur worden gevormd en zal ecologisch landbouw worden ontwikkeld. Ook zullen een tweetal landgoedwoningen worden gerealiseerd. In het licht van de aard van het terrein en de nieuwe voorzieningen zal de verkeersaantrekkende werking ten gevolge van de nieuwe ontwikkelingen gering zijn. Het aantal dieren en daarmee de milieubelasting nemen af (Gemeente Roosendaal, z.d.(a)). Dit sluit aan bij de doelstellingen van initiatiefnemer om natuurvriendelijke, ecologische en extensieve bedrijfsvoering uit te oefenen. In de toelichting op het Bestemmingsplan is aangegeven dat geen effecten op het Natura 2000-gebied Brabantse Wal zijn (gemeente Roosendaal, z.d. (a)). Conclusie is dat er geen cumulatieve effecten optreden op de instandhoudingsdoelstellingen voor de Brabantse Wal bij de ontwikkeling van het landgoed Ottermeer.

In het gebied tussen Roosendaal en Rucphen wordt een nieuw landgoed HeideBurgh voorbereid (gemeente Roosendaal, februari 2011). Het plan bestaat uit:

- 17 luxe villa's;
- een 18 holes golfbaan accommodatie met clubhuis, horeca en parkeergelegenheid;
- nieuwe natuur.

In de toelichting op het Bestemmingsplan is aangegeven dat geen effecten op het Natura 2000-gebied Brabantse Wal zijn (gemeente Roosendaal, z.d. (b)). Conclusie is dat er geen cumulatieve effecten optreden op de instandhoudingsdoelstellingen voor de Brabantse Wal bij de ontwikkeling van het landgoed HeideBurgh.

3.3 Effecten van ontwikkelingsmogelijkheden van de recreatie

Het bestemmingsplan biedt mogelijkheden voor kleinschalige recreatie, zoals kamperen bij de boer, Bed and breakfast en dergelijke. Dit zou kunnen leiden tot enige beperkte toename van bezoekers aan het Natura 2000-gebied. Het gaat hier alleen om het gebruik van de bestaande structuur voor onder andere wandelen en fietsen. Enig extra gebruik van de routes zal niet leiden tot gevolgen door bijvoorbeeld verstoring.

3.4 Effecten van overige ontwikkelingsmogelijkheden.

Dit betreft de mogelijke ontwikkeling van overige bedrijfsmatige activiteiten op de bestaande bouwlocaties, de mogelijkheden voor vergroting van woningen en omvorming van voormalige boerderijen naar een woonbestemming, eventueel met beroep aan huis. Het gaat hier om beperkte ontwikkelingsmogelijkheden buiten het Natura 2000-gebied en gelegen op grotere afstand van het gebied (> 4 km). Hiervan worden geen negatieve effecten worden verwacht.

3.5 Conclusie Voortoets

In het voorgaande is voor de ontwikkelingsmogelijkheden die het voorgenomen bestemmingsplan biedt, nagegaan of er effecten kunnen zijn op de instandhoudingsdoelstellingen van Natura 2000-gebieden in de omgeving. Daarbij is uitgegaan van gebieden tot een afstand van 10 km van de gemeentegrens van het

plangebied van het Bestemmingsplan. Daarmee is gekozen voor een ruime benadering, bedoeld om te vermijden dat eventuele effecten 'over het hoofd worden gezien'.

Op grond van de toetsing in voorgaande paragrafen kan worden geconcludeerd dat niet op voorhand kan worden uitgesloten, dat er negatieve gevolgen kunnen zijn van de mogelijke bijdrage van de veehouderij, biovergisting en glastuinbouw aan de stikstofdepositie in daarvoor gevoelige habitats en leefgebieden van Habitat- en Vogelrichtlijnsoorten in het Natura 2000-gebied Brabantse Wal. Effecten van andere factoren en op de andere BN-waarden zijn niet aan de orde.

Om bij het bestemmingsplan de gevolgen voor het Natura 2000-gebied Brabantse Wal in acht te kunnen nemen is nadere uitwerking in de vorm van een Passende beoordeling noodzakelijk. Het volgende aandachtspunten voor nadere uitwerking wordt geformuleerd:

- Er kan niet worden uitgesloten, dat er negatieve gevolgen kunnen zijn van de mogelijke bijdrage van de veehouderij, biovergisting en glastuinbouw aan de stikstofdepositie in daarvoor gevoelige habitats en leefgebieden van soorten; een inschatting van de omvang van de mogelijke uitbreiding die hiermee in potentie samenhangt, vraagt om een gerichte verkenning / inventarisatie van de benutting van de bouwvlakken zoals die in het huidige bestemmingsplan zijn vastgelegd. Mede op basis van deze gegevens kan vervolgens de (maximale) omvang van de toename van de veebezetting en daardoor van de ammoniakemissie worden bepaald. Ook de stikstofemissies afkomstig van installaties voor biovergisting en vanuit de glastuinbouw dienen betrokken te worden in de berekeningen.

4 Literatuur

Dobben, H. van & A. van Hinsberg, 2008. Overzicht van kritische depositiewaarden voor stikstof, toegepast op habitattypen en Natura 2000-gebieden. Alterra-rapport 1654, Alterra, Wageningen.

Gemeente Roosendaal, z.d (a). Toelichting Bestemmingsplan Landgoed Ottermeer.

Gemeente Roosendaal, z.d (b). Toelichting Bestemmingsplan Landgoed HeideBurgh.

Gemeente Roosendaal, 16 februari 2011. Factory Outlet Center Rosada Fase 2. Ruimtelijke onderbouwing, concept.

Grontmij, 24 januar 2011. Quick scan invloed stikstofdepositie rijkswegenprojecten op Vogel- en Habitatrichtlijnsoorten en Beschermdenatuurmonumenten; verkennend onderzoek naar de gevoeligheid van VR- en HR-soorten en soorten waarvoor Beschermdenatuurmonumenten zijn aangewezen voor stikstofdepositie, en de aandachtspunten voor beoordeling daarvan binnen rijkswegenprojecten. In opdracht van Dienst Verkeer en Scheepvaart (DVS), in afstemming met de Corporate Dienst, Expertise. Houten.

Bijlage 1:

Nota van Uitgangspunten bestemmingsplan Buitengebied Roosendaal - Nispen

(Gemeente Roosendaal)

1. Inleiding

1.1. Aanleiding

Naar aanleiding van Wet ruimtelijke ordening (2008) is de gemeente Roosendaal in 2003 begonnen met een actualiseringsprogramma om te komen tot een actueel bestemmingsplannenbestand voor de hele gemeente. Het gemeentelijk grondgebied was destijds versnipperd in een groot aantal bestemmingsplannen uit verschillende perioden. Bovendien zat er verschil in systematiek tussen de diverse bestemmingsplannen.

Inmiddels is de gemeente al een heel eind op weg met het programma. Er zijn inmiddels veel minder bestemmingsplannen van kracht voor het grondgebied en de bestemmingsplannen hebben veelal dezelfde systematiek. De planning is dat de gemeente per 1 juli 2013 (de uiterste datum op basis van de Wet ruimtelijke ordening (Wro)) beschikt over een actueel plannenbestand.

Het bestemmingplan Buitengebied Roosendaal - Nispen dateert van juli 2001. Het reparatieplan, dat betrekking heeft op enkele kleine gedeelten van het plangebied, dateert uit 2007. Op basis van de Wet ruimtelijke ordening is het plan aan vervanging toe. Ook de systematiek is sinds die tijd veranderd. Bovendien zijn er sinds 2001 diverse beleidswijzigingen geweest op zowel rijks-, provinciaal als gemeentelijk niveau.

Verder is het zo dat het karakter van het Brabantse platteland in enkele decennia tijd drastisch is veranderd. De bevolking is sterk gegroeid en het Brabantse platteland is door een toename van het bedrijfsleven op sommige plaatsen fors verstedelijkt. De groei van de steden en de mobiliteitsbehoefte legden forse ruimteclaims op het landelijk gebied. In de landbouw tekende zich een sterk dalende arbeidsbehoefte af, mede door mechanisering van de agrarische bedrijven.

De trend van schaalvergroting en een afnemend aantal bedrijven in de landbouw zal - zo het zich laat aanzien - verder doorzetten. Dit heeft gevolgen voor de ruimtelijke kwaliteit van het landelijk gebied. Een deel van de bedrijven zoekt naar nevenfuncties, bijvoorbeeld in de recreatie, de zorg of de verkoop van landbouwproducten. De ruimtelijke gevolgen blijven dan vaak beperkt. Het gebeurt ook dat bedrijven stoppen, waarbij de vrijkomende grond wordt verkocht aan een boer die schaalvergroting zoekt. Maar dan rijst de vraag wat er gebeurt met de stallen, de woning, de kassen en de schuren. Nieuwe eigenaren kloppen dan met de meest uiteenlopende plannen aan bij de gemeente. Zonder goede regelingen kan de ruimtelijke kwaliteit in het geding komen.

In 2009 is het bestemmingsplan Buitengebied Wouw, van de voormalige gemeente Wouw, aangepast aan de nieuwe beleidsuitgangspunten en de huidige, gewenste plansystematiek van de gemeente. Deze uitgangspunten en plansystematiek vormen de leidraad voor het bestemmingsplan Buitengebied Roosendaal – Nispen.

Als eerste aanzet voor het voorontwerpbestemmingsplan Buitengebied Roosendaal-Nispen is de voorliggende Nota van Uitgangspunten opgesteld. In het kader van deze nota is aansluiting gezocht bij het gemeentelijke beleidskader. Naast het gemeentelijk beleid is voornamelijk het provinciaal beleid van belang voor de ontwikkeling van deze Nota van uitgangspunten.

In de Verordening ruimte Noord-Brabant 2012 heeft de provincie regels gesteld om haar provinciale belangen te beschermen. De verordening werkt bindend voor de Brabantse gemeenten. Bij de ontwikkeling van een bestemmingsplan moet de verordening in acht worden genomen.

In de Nota van uitgangspunten bestemmingsplan Buitengebied Roosendaal-Nispen is een visie op de relevante ruimtelijke en sectorale beleidsthema's uitgewerkt. De functies alsmede de waarden in het gebied zijn hier van belang. Voor de functies kan bijvoorbeeld worden gedacht aan landbouw, agrarische en niet agrarische bedrijvigheid, burgerwoningen, dag- en verblijfsrecreatie en milieu. Bij de waarden gaat het bijvoorbeeld om de aardkundige, landschappelijke, cultuurhistorische en ecologische waarden.

1.2. Plangebied

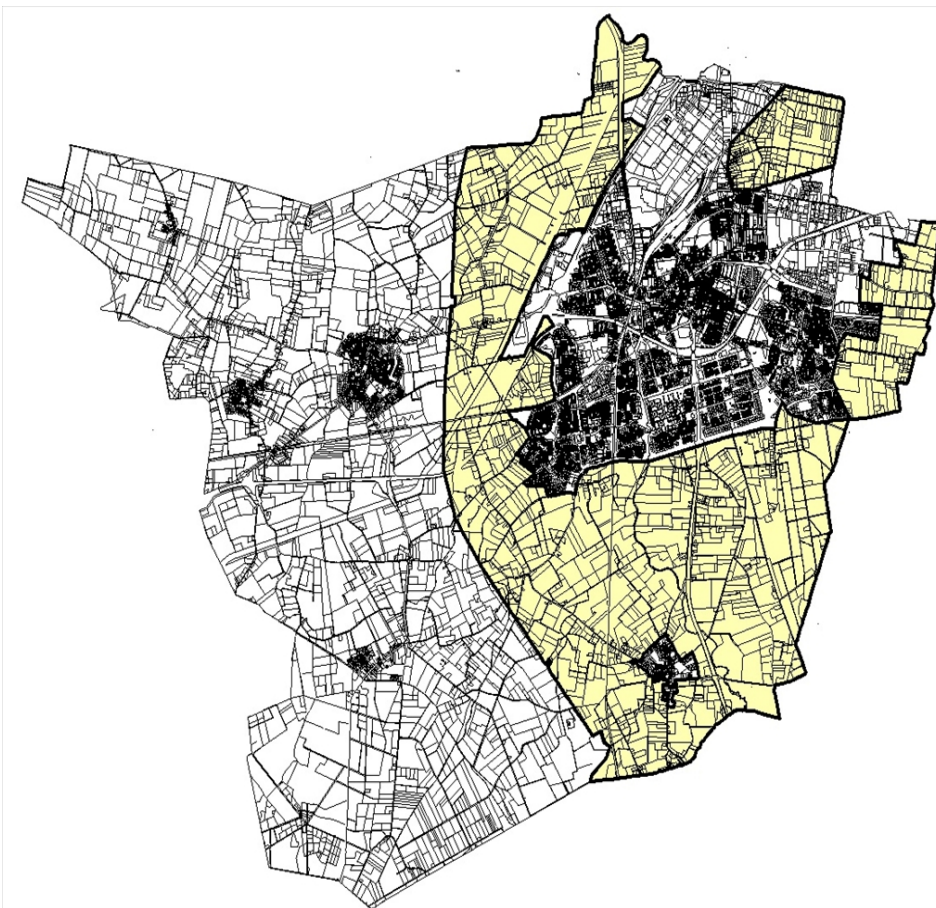
Het plangebied Buitengebied Roosendaal - Nispen is als volgt begrensd:

- in het noorden wordt het plangebied begrensd door de gemeentegrens met de gemeente Halderberge. Tevens sluit het plan aan op de huidige bestemmingsplannen van Borchwerf II en Recreatiepark De Stok;
- aan de westzijde loopt de plangrens vanaf het bestaande stedelijke gebied tot aan de grens van de voormalige gemeente Wouw (en sluit hiermee aan op het bestemmingsplan Buitengebied Wouw);
- in het zuiden wordt het plangebied begrensd door de gemeentegrens/rijksgrans met de Belgische gemeente Essen;
- aan de oostzijde loopt de plangrens vanaf het bestaande stedelijke gebied tot aan de gemeentegrens met de gemeente Rucphen.

De kern Nispen maakt geen deel uit van het plangebied. Dit geldt ook voor de golfbaan Heideburgh, die deels op Roosendaals, deels op Rucphens grondgebied zal worden gerealiseerd. Ook de nieuwe ontwikkeling "Landgoed Ottermeer" vormt geen onderdeel van het plangebied.

Het gebied De Stok fase 2 en 2A wordt geregeld in een apart bestemmingsplan en maakt dus evenmin onderdeel uit van het plangebied Buitengebied Roosendaal-Nispen. Het betreft het gebied waar het Factory Outlet Center Rosada is gesitueerd, alsmede de gronden ten zuiden van de Wouwbaan ingeklemd tussen Rijksweg en buisleidingenstraat, waar een volkstuintencomplex, een -inmiddels leegstaand- tuincentrum en een compensatiebos zijn gerealiseerd.

Op onderstaande afbeelding is de ligging van het plangebied van het bestemmingsplan Buitengebied Roosendaal-Nispen aangegeven.

Afbeelding Plangebied bestemmingsplan Buitengebied Roosendaal - Nispen

2. Doelstelling en uitgangspunten

2.1. Doelstelling

Het platteland is in verandering. Bij de landbouw is er aan de ene kant vraag naar schaalvergroting, terwijl er aan de andere kant steeds meer agrarische bedrijven hun functie verliezen. Recreatie en (cultuur)toerisme zorgen voor nieuwe werkgelegenheid en vormen steeds meer een belangrijke economische drager van het platteland. Er moet rekening worden gehouden met nieuwe ruimtebehoeftes voor wonen, werken, voorzieningen, verkeer, water, recreatie en natuur.

De nota van uitgangspunten heeft tot doel de uitgangspunten vast te leggen voor de verdere planontwikkeling van het plangebied "Buitengebied Roosendaal – Nispen". De Nota van Uitgangspunten geeft met beleidsmatige uitgangspunten richting aan de kwaliteit van het project binnen de context van rijksbeleid en provinciaal beleid en beleidsdoelen van de gemeente Roosendaal.

De nota vormt de beleidsbasis voor de actualisering van het bestemmingsplan Buitengebied Roosendaal - Nispen. Per thema wordt de basis voor de juridische regeling geschetst. Deze basis wordt uitgewerkt in het bestemmingsplan Buitengebied Roosendaal - Nispen.

Voor dit bestemmingsplan geldt de volgende hoofddoelstelling:

Het bestemmingsplan Buitengebied Roosendaal-Nispen richt zich op het behoud en waar mogelijk de versterking van de ruimtelijke en functionele kwaliteit van het plangebied. Het gaat hierbij vooral om kwaliteit voor aan het buitengebied gebonden functies (landbouw, bos, natuur, landschap, recreatie en water), mede in relatie tot de dynamiek ervan en aanwezige waarden.

De ruimtelijke kwaliteit wordt bepaald door de gebruikswaarde, belevingswaarde en toekomstwaarde. De aanwezige landschapswaarden (inclusief cultuurhistorie) en natuurwaarden spelen hierbij een belangrijke rol. Ook wordt er rekening gehouden met ruimtelijk relevante water- en milieuaspecten. Daarnaast komen de overige functies in het buitengebied aan bod.

Bij de afweging van de verschillende belangen in het buitengebied wordt – aansluitend het beleid van zowel gemeente, provincie als rijk – aan de gebiedsfuncties natuur, landbouw en landschap een doorslaggevend belang toegekend. Ontwikkelingen van andere functies mogen dus niet een zodanige omvang of intensiteit hebben dat ze de functies natuur, landschap en landbouw onevenredig beïnvloeden.

De hoofddoelstelling is uitgewerkt in de volgende subdoelen:

1. **Landbouw:** behoud en waar mogelijk versterking van de agrarische bedrijvigheid. Hierbij wordt rekening gehouden met de aanwezige landbouw (agrarische bedrijfsvoering en agrarische bedrijfsontwikkeling), landbouw met een neventak en verbrede landbouw;
2. **Bos/Natuur:** behoud en waar mogelijk versterking van de ecologische verscheidenheid. Hierbij wordt rekening gehouden met aanwezige soorten en de te realiseren en aanwezige ecologische (hoofd)structuur (water, bosgebieden, natuurgebieden, landschapselementen);
3. **Water:** behoud, herstel en ontwikkeling van het bestaande watersysteem, mede in relatie tot het vasthouden van gebiedseigen water.
4. **Recreatie:** behoud en waar mogelijk versterking van de mogelijkheden voor recreatie en recreatief (mede)gebruik, mede in relatie tot de aanwezige toeristisch-recreatieve infrastructuur (paden, routes);
5. **Landschap:** behoud en waar mogelijk versterking van de landschappelijke identiteit en verscheidenheid, zowel visueel-ruimtelijk als cultuurhistorisch gezien. Hierbij wordt rekening gehouden met de landschappelijke onderlegger van de verschillende (deel)gebieden;

6. Archeologie/Cultuurhistorie: behoud en waar mogelijk verheldering van archeologische gebieden en cultuurhistorische structuren, clusters en linten, waarbij ook herstel door ontwikkeling plaats moet kunnen vinden.

Voor het bereiken van de subdoelen gelden de volgende uitgangspunten:

1. Het scheiden (waar nodig) dan wel verweven (waar mogelijk) van de verschillende functies in het buitengebied (landbouw, bos, natuur en landschap, alsmede recreatie en toerisme)
2. Terughoudendheid met niet-agrarische functies en niet functioneel aan het buitengebied gebonden functies;
3. Het behouden en waar mogelijk versterken van het landschappelijk karakter van het buitengebied;
4. Het behouden van de landschappelijke – en natuurwaarden binnen het plangebied, in het bijzonder binnen de Groenblauwe mantel en de Ecologische Hoofdstructuur (EHS).

2.2. Uitgangspunten

Binnen het plangebied worden verandering verwacht op het terrein van landbouw, voormalige agrarische bedrijfsgebouwen (VAB's) natuur en landschap, water; recreatie, enz. Daar waar ontwikkelingen zijn voorzien, zullen deze in ieder geval in gebieden met bijzondere waarden nader moeten worden afgewogen. Afhankelijk van de zwaarte van de ontwikkeling kan dit via een binnenplanse afwijkingmogelijkheid of wijziging plaats vinden. Op deze wijze wordt rekening gehouden met actuele waarden in het plangebied en zijn nieuwe ontwikkelingen niet op voorhand uitgesloten.

Binnen de algemene plansystematiek dienen er keuzes te worden gemaakt voor de uitwerking van enkele essentiële onderdelen van het ruimtelijk beleid voor het buitengebied. Het betreft hier de doorvertaling van de hoofdzonering en subzonering van het provinciaal ruimtelijk beleid, mede in relatie tot de bouwvlakken.

Voor wat betreft de zonering van gebieden in het buitengebied gaat het bestemmingsplan Buitengebied Roosendaal-Nispen uit van de Verordening ruimte. Hierin is onderscheid gemaakt in agrarisch gebied en de groenblauwe structuur. Deze zonering is deels opgebouwd uit actuele waarden en deels uit potentiële waarden.

Het agrarisch gebied betreft primair een gebied waar primair agrarische economie wordt ontwikkeld. Voor het buitengebied Roosendaal-Nispen wordt daarbij onderscheid gemaakt in extensiveringsgebieden en verwevingsgebieden. In de extensiveringsgebieden zijn de mogelijkheden voor agrarische bedrijven beperkter, of zelfs uitgesloten, ten opzichte van de verwevingsgebieden.

De groenblauwe structuur betreft gebieden waar een menging van functies plaatsvindt en dat zich kenmerkt door veel waarden. De groenblauwe structuur valt uiteen in twee gedeelten: de ecologische hoofdstructuur (EHS) en de groenblauwe mantel.

De provincie heeft een standpunt ingenomen ten aanzien van de waarden in het plangebied en heeft deze waarden opgenomen op de structuurkaart van de Structuurvisie Ruimtelijke Ordening Noord-Brabant en de ambitiekaart van de Gebiedspaspoorten. De waarden zijn zowel in de regels als op de kaarten van de Verordening ruimte vastgelegd.

2.3. Functionele ontwikkelingen

De basis voor de functionele ontwikkelingsmogelijkheden in het bestemmingsplan wordt gevormd door het provinciale beleid c.q. de Verordening ruimte (Vr). Het beleid in deze nota wordt door de gemeente overgenomen als uitgangspunt voor het bestemmingsplan Buitengebied Roosendaal-Nispen. Daarnaast is het huidige bestemmingsplan als uitgangspunt gehanteerd, evenals het bestemmingsplan Buitengebied Wouw. Dit leidt tot de volgende uitgangspunten c.q. randvoorwaarden voor de plansystematiek:

1 Landbouw

Agrarische bouwvlakken

Alle agrarische gebouwen en bouwwerken in het buitengebied (bedrijfswoning, bijbehorende bouwwerken, stallen, mestopslag, voedersilo's) worden met de bijbehorende voorzieningen (tuin, erfverharding, kuilvoerplaten en erfbeplanting) zoveel mogelijk binnen een op de verbeelding begreemd bouwvlak opgenomen. Binnen het bouwvlak dient ook de nieuwe bebouwing te worden gesitueerd. Agrarische bouwvlakken worden op de verbeelding weergegeven door middel van een aanduiding binnen de onderliggende agrarische gebiedsbestemming. Bij het toekennen van bouwvlakken zal onderscheid worden gemaakt in:

- grondgebonden agrarische bedrijven;
- niet-grondgebonden agrarische bedrijven, zijnde intensieve veehouderijbedrijven;
- glastuinbouwbedrijven;
- overige niet-grondgebonden agrarische bedrijven.

De omvang van de agrarische bouwvlakken wordt overgenomen uit het huidige bestemmingsplan Buitengebied Roosendaal en Nispen Reparatieplan (2003) en is destijds afgestemd op:

- de bestaande rechten (het bouwvlak in het destijds geldende bestemmingsplan) voor zover deze reëel waren en de aanwezige omgevingswaarden dit toelieten;
- de behoefte van het bedrijf;
- de aard van de omgevingskwaliteiten;
- een zo efficiënt mogelijk gebruik van de ruimte binnen de bouwkegel.

In het huidige bestemmingsplan Buitengebied Roosendaal en Nispen Reparatieplan worden ook de kleine agrarische bedrijven zoveel mogelijk agrarisch bestemd. Op locaties met een zeer geringe agrarische activiteit wordt een bouwvlak toegekend met beperkte uitbreidingsruimte.

Nieuwvestiging en omschakeling

Nieuwvestiging (creëren van nieuw agrarisch bouwvlak) van agrarische bedrijven wordt uitsluitend binnen het agrarisch gebied toegestaan indien het gaat om de verplaatsing van een bedrijf dat op de huidige locatie geen toekomstperspectief heeft. Hierbij kan het bijvoorbeeld gaan om de uitplaatsing van een bedrijf uit een natuurgebied of een bebouwde kom. Wel moet vooraf onderzocht worden of in de behoefte voor een nieuwe locatie ook kan worden voorzien door gebruik te maken van een bestaand (vrijgekomen) agrarisch bouwvlak. Nieuwvestiging van glastuinbouw wordt in het gehele plangebied uitgesloten.

Binnen de agrarische gebiedsbestemmingen kunnen agrarische bedrijven omschakelen naar elke agrarische bedrijfsvorm, behalve intensieve veehouderij en glastuinbouw. Daarnaast is de omschakeling en hervestiging van niet-grondgebonden agrarische bedrijven die zich geheel of in overwegende mate richten op een teelt van gewassen in gebouwen, niet zijnde een glastuinbouwbedrijf (zoals een champignonkwekerij of een witlofkwekerij), in de groenblauwe mantel niet toegestaan. In de Verordening ruimte is geen specifiek begrip opgenomen voor een paardenhouderij. Wel biedt het provinciale beleid de mogelijkheid om een paardenhouderij op te kunnen richten op een bestaand bouwvlak (VAB-vestiging). Tevens kan een paardenhouderij als nevenfunctie bij een agrarisch bedrijf worden toegestaan. Omschakeling naar paardenhouderij is - gelet op de ruimtelijke impact die deze agrarische bedrijfsvorm kan hebben – mogelijk, gekoppeld aan een wijzigingsprocedure. Omschakeling naar recreatie is eveneens mogelijk door middel van een wijzigingsprocedure.

Uitbreiding van agrarische bouwvlakken

Omdat de vastgestelde bouwka­vel (op termijn) niet voor alle agrarische bedrijven voldoende ontwikkelingsperspectief met zich mee draagt is een verdere uitbreiding van het bouwvlak voor alle bedrijven mogelijk via een nadere afweging in de vorm van een wijzigingsprocedure. Bij de uitbreiding van het bouwvlak moet rekening gehouden worden met de aanwezige landschappelijke, natuurlijke en/of cultuurhistorische waarden.

De maximale uitbreidingsmogelijkheid van de bouwvlakken wordt begrensd tot maximaal 1,5 ha. Daarnaast geldt bij uitbreiding de verplichting advies te vragen van de Agrarische adviescommissie (AAB) De uitbreiding van intensieve veehouderijen was gekoppeld aan de zogeheten duurzame locaties voor intensieve veehouderij. Hierbij mochten deze bedrijven hun bouwvlak uitbreiden tot maximaal 2,5 hectare. Op grond van de provinciale Verordening ruimte zal de maximale uitbreidingsmogelijkheid in agrarisch gebied, in verwevingsgebieden en in gebieden in de groenblauwe mantel worden teruggebracht naar 1,5 hectare. In extensiveringsgebieden, onder andere rondom de Molenbeek en bij De Stok is uitbreiding van intensieve veehouderij uitgesloten.

Glastuinbouw

Bestaande glastuinbouwbedrijven mogen, gelet op wat geregeld is in het huidige bestemmingsplan en in de Verordening ruimte van de provincie, hun bouwvlak (op maat) via wijziging uitbreiden tot maximaal 3,5 ha (waarvan 3 ha netto glas). Hierbij geldt dat een uitbreiding in overeenstemming moet zijn met de diverse omgevingskwaliteiten.

Boomteelt

In het Gebiedsplan Brabantse Delta zijn binnen het plangebied geen gebieden aangewezen als concentratiegebieden voor de boomteelt. In het bestemmingsplan wordt voor de binnen het plangebied aanwezige boomteeltbedrijven geen specifieke regeling opgenomen. Wel bestaat binnen het plangebied de mogelijkheid voor het realiseren van teeltondersteunende voorzieningen

Teeltondersteunende kassen

Het agrarisch gebied is gelegen buiten de groenblauwe structuur en het bestaand stedelijk gebied. Binnen het agrarisch gebied is op het bouwvlak van agrarische bedrijven 5000 m² aan teeltondersteunende kassen toegestaan. In de Verordening ruimte zijn binnen het plangebied zijn geen gebieden aangewezen waar buiten het bouwvlak teeltondersteunende kassen toegestaan. Zoals eerder vermeld zijn binnen de groenblauwe mantel teeltondersteunende kassen uitgesloten

Teeltondersteunende voorzieningen

Het gebruik van teeltondersteunende voorzieningen is aan regels gebonden omdat ze van invloed zijn op het landschapsbeeld, de natuur en de waterhuishouding. In het beleid wordt onderscheid gemaakt in tijdelijke voorzieningen (folies, insectengaas, schaduwhallen, hagelnetten etc.) en permanente voorzieningen (container- stellingenteelt etc.). Permanent teeltondersteunende voorzieningen mogen tot een oppervlakte van 5000 m² uitsluitend op het bouwvlak worden opgericht. Buiten het bouwvlak zijn tijdelijke teeltondersteunende voorzieningen, voor maximaal 6 maanden, binnen agrarisch gebied toegestaan, met uitzondering van de groenblauwe mantel waar teeltondersteunende voorzieningen enkel binnen het bouwvlak zijn toegestaan.

Agrarische bedrijfswoningen

In principe hebben alle volwaardige agrarische bedrijven recht op één bedrijfswoning. Een tweede agrarische bedrijfswoning is op grond van de Verordening ruimte uitgesloten. De bestaande bedrijfswoningen worden dan ook positief bestemd. De inhoud van de agrarische bedrijfswoning is maximaal 750 m³ (exclusief kelder), tenzij de woning al een grotere omvang heeft. In dat geval is de bestaande omvang bestemd. Voor nieuwe eerste agrarische bedrijfswoningen geldt wel de vereiste van

een AAB-toets, waarin naast de volwaardigheid ook de noodzaak ten behoeve van een doelmatige bedrijfsvoering getoetst dient te worden. De vestiging van een of meerdere wooneenheden of de splitsing in meerdere wooneenheden in cultuurhistorische waardevolle bebouwing, waaronder karakteristieke boerderijen, is toegestaan onder voorwaarde dat met deze vestiging of splitsing het belang van het behoud of herstel van deze waardevolle bebouwing gediend is.

Tijdelijk huisvesting arbeidsmigranten

Ten behoeve van de tijdelijke huisvesting van arbeidsmigranten zal in het bestemmingsplan Buitengebied Roosendaal en Nispen een regeling opgenomen. De regeling ziet er op toe om te voorzien in de behoefte aan huisvesting van tijdelijke werknemers tijdens de piekperiodes van een bedrijf. De woonvoorzieningen mogen structureel van aard zijn, maar de bewoning (het gebruik) zelf mag maximaal 6 maanden per jaar zijn. Het gaat dan om navolgende voorzieningen:

- Huisvesting op eigen bedrijf door het verbouwen van een eigen bedrijfsgebouw;
- Huisvesting op eigen bedrijf door logies in de eigen bedrijfswoning;
- Tijdelijke woonunits op eigen bedrijf (maximaal 5 per bedrijf);
- Stacaravans op eigen bedrijf.

Het plaatsen van woonunits wordt daarbij pas toegestaan indien blijkt dat de woonvoorzieningen niet zijn te realiseren door het verbouwen van een eigen bedrijfsgebouw op het eigen bedrijf of door logies te bieden in de eigen bedrijfswoning op het eigen bedrijf. Vanwege de uitstraling naar de omgeving wordt het maximaal aantal personen per bedrijf niet meer mag bedragen dan 50. In het bestemmingsplan Buitengebied is de totale maximale oppervlakte aan units beperkt tot 300 m². Gebleken is dat deze omvang in de praktijk te beperkt is. In het bestemmingsplan Buitengebied Roosendaal – Nispen wordt de maximale oppervlakte daarom gemaximaliseerd op 450 m². In het buitengebied wordt niet toegestaan:

- Wooneenheden in gebouwencomplexen of grotere gebouwen in buitengebied;
- Huisvesting op vakantieparken en campings;
- Tenten op eigen bedrijf;
- Toercaravans op eigen bedrijf.

Tevens zal ten behoeve van de tijdelijke huisvesting van arbeidsmigranten in het bestemmingsplan een wijzigingsbevoegdheid worden opgenomen teneinde huisvesting langer dan 6 maanden per kalenderjaar mogelijk te maken, mits deze huisvesting plaatsvindt in de bedrijfswoning of in een bedrijfsgebouw.

2 Nieuwe economische dragers / plattelandsvernieuwing

Naar verwachting zal de trend van een toename aan vrijkomende agrarische bedrijfsgebouwen zich de komende jaren voortzetten. De gemeente ondersteunt initiatieven voor hergebruik die het economisch en/of sociaal draagvlak in het agrarisch gebied versterken. In dit verband staat de gemeente ook positief tegenover functieverbreding van agrarische bedrijven (nevenactiviteiten).

Nevenactiviteiten bij agrarische bedrijven

De provincie heeft in de Verordening ruimte geen concreet beleid voor nevenfuncties en verbrede landbouw opgenomen. Wel geldt de zorgplicht voor ruimtelijke kwaliteit en de regel voor de kwaliteitsverbetering van het landschap.

Nevenactiviteiten kunnen worden onderverdeeld in activiteiten die een directe relatie hebben met het agrarisch bedrijf (verbrede landbouwactiviteiten) en in overige nevenactiviteiten zonder directe relatie met de bestaande agrarische bedrijfsvoering.

Verbrede landbouw kan gezien worden als 'agrariërs met iets erbij'. De nevenactiviteit hangt samen met de agrarische bedrijfsvoering of staat ten dienste van het bedrijf. Agro-toerisme, waaronder minicampings, agrarisch natuurbeheer, mestverwerking en biovergisting (tot 25.000 ton/jaar) en de verkoop van streekeigen producten zijn voorbeelden van 'verbrede landbouw'. Overige nevenactiviteiten zijn bijvoorbeeld recreatie en zorgdiensten, agrarisch verwante functies, agrarisch technische hulpfuncties en statische binnenopslag.

De ontwikkeling van verbrede landbouwactiviteiten is in beginsel op alle agrarische bouwblokken toegestaan, mits geen afbreuk wordt gedaan aan of aantasting plaatsvindt van de in de omgeving aanwezige waarden. Het realiseren van een verbrede activiteit is nagenoeg altijd geregeld via een ontheffing (uitzonderingen zijn een oppervlak van 400 m² aan statische opslag en 100 m² aan detailhandel ten behoeve van een boerderijwinkel: deze worden direct toegestaan).

Uitbreiding van het agrarisch bouwblok ten behoeve nevenactiviteiten worden in beginsel niet toegestaan omdat dit indruist tegen de principes van zuinig ruimtegebruik.

Niet direct aan het agrarisch bedrijf gerelateerde nevenactiviteiten dienen ook als vervolgfunctie te kunnen worden toegelaten. Dit omdat eenmaal opgestarte nevenactiviteiten vaak steeds verder worden uitgebouwd, waarbij de agrarische hoofdfunctie steeds verder naar de achtergrond verdwijnt. Er is alleen sprake van een nevenfunctie zolang het agrarisch bedrijf als hoofdfunctie wordt uitgeoefend. Daarom is het ook nodig om een bij de nevenfunctie passend maximum aan bebouwing op te nemen.

Hieronder volgt een opsomming van mogelijke nevenactiviteiten of verbrede landbouwactiviteiten met de daarbij geldende randvoorwaarden. Om te kunnen toetsen of aan deze randvoorwaarden wordt voldaan is het realiseren van de genoemde activiteiten in de meeste gevallen gekoppeld aan een binnenplanse afwijkingmogelijkheid.

- Verkoop aan huis van op het eigen bedrijf geproduceerde producten en gewassen. Deze activiteiten mogen nadrukkelijk niet de vorm van volwaardige detailhandel aannemen. Het maximaal voor verkoopdoeleinden 'aan huis' in te richten vloeroppervlak is (bij recht) 100 m² per bedrijf.
- Recreatieve en zorgverlenende nevenfuncties (via een binnenplanse afwijkingmogelijkheid) onder de voorwaarde dat de activiteiten kleinschalig blijven en niet het hoofdkomen vormen. Vakantieappartementen zijn toegestaan tot een maximum van vijf appartementen per agrarisch bedrijf, bed & breakfast tot een maximum van 5 kamers/10 personen.
- Semi- en niet-agrarische nevenfuncties zijn (via een afwijkingmogelijkheid) uitsluitend binnen de gebieden met een agrarische hoofdfunctie toegestaan. Naast een agrarische tak kan een bedrijf zich bijvoorbeeld op beperkte schaal bezig houden met houderij of stalling van paarden. Ook een vaak voorkomende nevenactiviteit is loonwerk of andere op de agrarische sector gerichte dienstverlening, zoals transport. De activiteiten dienen plaats te vinden binnen de bestaande bebouwing; nieuwbouw of uitbreiding ten behoeve van deze functies is niet toegestaan.
- Statische opslag: deze activiteit wordt (bij recht) gebonden aan een oppervlakte van maximaal 400 m². Het realiseren van grotere oppervlaktes is gekoppeld aan een binnenplanse afwijkingmogelijkheid voor buitenpandige opslag. Opslag in kassen is uitgesloten.
- Via een binnenplanse afwijkingmogelijkheid zijn in bestaande gebouwen ook mantelzorg activiteiten als nevenactiviteit toegestaan. Hieraan is een maximaal vloeroppervlak van 80m² verbonden.

Per agrarisch bedrijf kunnen meerdere nevenfuncties worden uitgeoefend. Om de agrarische hoofdfunctie van de bedrijven te garanderen zal de totale omvang aan de meeste nevenactiviteiten gebonden worden aan een oppervlakte van 500 m².

Hergebruik vrijkomende (agrarische) bedrijfsgebouwen

Als gevolg van diverse ontwikkelingen in de landbouwsector komen veel agrarische bedrijfsgebouwen vrij. Beëindiging van het agrarisch gebruik kan leiden tot verloedering van (cultuurhistorisch waardevolle) bebouwing en aantasting van de ruimtelijke kwaliteit. Indien hergebruik samen gaat met sloop van (niet cultuurhistorisch waardevolle) bebouwing kan dit bijdragen aan ruimtelijke kwaliteitsverbetering. Bovendien kan hergebruik een impuls leveren aan de versterking van de leefbaarheid op het platteland en kan het kapitaalvernietiging voorkomen.

Gezien de agrarische hoofdfunctie van het grootste deel van het buitengebied heeft bij hergebruik van vrijkomende agrarische bebouwing agrarisch hergebruik de voorkeur. Indien dit niet mogelijk is, wordt hergebruik voor andere economische dragers nagestreefd.

In het bestemmingsplan Buitengebied Roosendaal-Nispen is hergebruik van vrijkomende boerderijen mogelijk voor recreatieve voorzieningen, opslagactiviteiten, kleinschalige niet-agrarische bedrijvigheid (tot milieucategorie 2) en voor wonen. Voorwaarde voor hergebruik is dat hierbij een bijdrage wordt geleverd aan een verbetering van de ruimtelijke kwaliteit.

Voor hergebruik gelden de volgende algemene randvoorwaarden:

- Inpassen in omgeving (vorm, maat, schaal);
- Geen vergroting bouwvolume en sloop overtollige bebouwing (geen waardevolle bebouwing);
- Hergebruik afstemmen op capaciteit wegen;
- Geen aantasting van aanwezige waarden;
- Geen belemmeringen voor omliggende agrarische bedrijven.

Indien agrarisch hergebruik niet mogelijk is, is hergebruik van voormalige agrarische bedrijfswoningen voor recreatieve voorzieningen of burgerbewoning aanvaardbaar op voorwaarde dat overtollige stallen en andere voormalige bedrijfsgebouwen worden gesloopt.

1) Recreatieve voorzieningen.

Het moet hierbij gaan om voorzieningen die bezoekersextensief, kleinschalig en samengaan met de overige functies. Daarnaast is speciale aandacht vereist voor de landschappelijke inpassing van de ontwikkeling.

2) Statische opslagactiviteiten

Hierbij gelden als randvoorwaarden:

- Geen afbreuk aan natuurlijke, landschappelijke en cultuurhistorische waardevolle kwaliteiten en verbetering van de ruimtelijke kwaliteit;
- Opslag die ten dienste staat van een elders gevestigd niet-agrarisch bedrijf is uitgesloten;
- Alleen opslag van statische aard;
- Maximaal 1000 m²;
- Geen buitenopslag;
- Geen detailhandel.
- Overige bedrijfsbebouwing zonder cultuurhistorische waarden wordt gesloopt.

3) Toevoeging van burgerwoningen door splitsing

Splitsing van beeldbepalende boerderijen is toegestaan, omdat dit kan bijdragen aan het behoud van de voor het buitengebied kenmerkende boerderijgebouwen. Hierbij geldt als voorwaarde dat de bijbehorende bedrijfsgebouwen worden gesloopt, tenzij deze gebouwen monumentale kwaliteiten bezitten en daarnaast dat rekening dient te worden gehouden met stankcirkels.

4) Agrarisch-technische hulpbedrijven

Vestiging is toegestaan in VAB's binnen agrarisch gebied. Buitenopslag is in geen geval toegestaan, tenzij voortvloeiend uit de aard van het bedrijf. Daarnaast mag het ruimte beslag van het nieuw te vestigen bedrijf niet meer bedragen dan het voormalige agrarisch bouwvlak. Bovendien is een goede inpassing in de omgeving vereist. Tenslotte is voor zover er sprake is van een toenemend aantal verkeersbewegingen, bijvoorbeeld ten behoeve van een veetransportbedrijf, tevens een gunstige ligging langs een regionale verkeersader vereist.

5) Agrarisch verwante bedrijven

Vestiging is uitsluitend toegestaan in VAB's binnen agrarisch gebied. Voorwaarde is dat het bedrijf past in de omgeving. Daarnaast mag het ruimte beslag van het nieuw te vestigen bedrijf in beginsel niet meer bedragen dan het voormalige agrarisch bouwvlak. Buitenopslag is niet toegestaan, tenzij deze rechtstreeks voortvloeit uit de aard van het bedrijf.

6) Overige in het buitengebied voorkomende bedrijvigheid

Onder bepaalde randvoorwaarden is ook de hervestiging van 'startende bedrijven' in VAB's in de gebieden met een agrarische hoofdfunctie toegestaan. Daarvoor gelden de volgende voorwaarden:

- het hergebruik moet passen in de omgeving;
- publieksgerichte voorzieningen zijn niet toegestaan;
- in opzet en ontwikkelingsperspectief moet het om een kleinschalige activiteit gaan, met in beginsel slechts enkele werknemers;
- als het om een inrichting in de zin van de Wet milieubeheer gaat, mag het slechts een inrichting zijn die behoort tot de lichtste milieucategorieën
- detailhandel is alleen toegestaan als ondergeschikte nevenactiviteit;
- publieksgerichte voorzieningen zijn niet toegestaan;
- de bedrijfsgebouwen mogen niet groter zijn dan de voormalige agrarische bedrijfsgebouwen, met een maximale oppervlakte van 400 m²;
- overtollige gebouwen moeten worden gesloopt, tenzij het waardevolle bebouwing is;
- buitenopslag is niet toegestaan.

3 Recreatie en toerisme

De gemeente streeft in het gehele buitengebied een verdere uitbouw, verbetering en structurering van de recreatieve infrastructuur na, waarbij vooral op de regionale en plaatselijke behoeften wordt ingespeeld. Het gaat hierbij vooral om voorzieningen als fiets- en wandelpaden, rust- en picknick-bankjes, informatiepanelen etc. Daarbij is aandacht nodig voor een betere onderlinge afstemming van de routes onderling.

De bestaande recreatieve dag- en verblijfsvoorzieningen zijn met het oog op het bovenstaande beleid positief bestemd. Voor nieuwe grootschalige of intensieve vormen van recreatie geldt een terughoudend beleid: het bestemmingsplan biedt hiervoor geen ruimte.

Met betrekking tot de mogelijkheden voor kleinschalig kamperen sluit het bestemmingsplan aan bij de gemeentelijke Beleidsnota kleinschalige kampeervormen. Op basis van dit beleid is kleinschalig kamperen uitsluitend als nevenactiviteit mogelijk bij bestaande agrarische bedrijven.

De aanwezige recreatiewoningen worden als zodanig gehandhaafd en bestemd. Permanente bewoning van deze woningen is uitgesloten.

In het gehele buitengebied bestaat de mogelijkheid om bouwwerken van geringe omvang ten behoeve van het recreatieve medegebruik op te richten zoals bijvoorbeeld picknicktafels, speel- en schuilgelegenheden, informatieborden en bewegwijzingen. Bij plaatsing in bos- en natuurgebieden mogen de aanwezige natuurwaarden niet worden aangetast.

4 Niet-agrarische bedrijvigheid

Het buitengebied is in de eerste plaats bestemd voor agrarische bedrijven en bedrijven die verwant zijn aan de agrarische sector (de agrarische technisch en agrarisch aanverwante bedrijven). Als uitgangspunt voor het bestemmingsplan geldt dan ook dat bedrijven zonder functionele binding met het buitengebied thuis horen in een kern of op een bedrijventerrein. Onder voorwaarden is het echter wel mogelijk om via hervestiging op een voormalige agrarische bedrijfslocatie (VAB) een bedrijf in daar toe geschikte delen van het buitengebied uit te oefenen.

Hoewel de gemeente meer ruimte wil reserveren voor nieuwe economische initiatieven in het buitengebied wordt er – ter bescherming van zowel het landschap als de aanwezige woonfuncties in het buitengebied – een duidelijke lijn getrokken van wat wel en niet kan. Niet alle mogelijke vormen van hergebruik zijn dus overal toelaatbaar. Conform de Verordening ruimte zijn alleen bedrijven tot maximaal milieucategorie 2 en een maximale omvang van 5000 m² toegestaan. Daarnaast hebben aan het buitengebied verwante functies (zoals loonwerkbedrijven, veehandelsbedrijven en hoveniersbedrijven) de voorkeur boven niet verwante functies. De gemeente beoordeelt verzoeken tot hergebruik op basis van de gebiedsbestemming, de aanwezige omgevingsfactoren en de eventuele waarde van de bebouwing zelf.

Bestaande niet-agrarische bedrijven

Uitgangspunt van het bestemmingsplan is dat voorkomen wordt dat de ruimtelijke impact van de bestaande niet-agrarische bedrijven op het landschap en de leefbaarheid groeit. De bestaande bedrijven worden daarom positief bestemd maar met de uitbreiding van de bedrijven wordt terughoudend omgegaan. De mogelijkheden voor omschakeling naar andere typen bedrijvigheid zijn beperkt. Aan de bedrijven is een strak begrensd bestemmingsvlak om de bestaande voorzieningen toegekend en de bestaande bebouwingsoppervlakte is vastgelegd in de voorschriften. Onder voorwaarden is via een binnenplanse afwijkingsmogelijkheid een (eenmalige) maximale bebouwingsuitbreiding van maximaal 15% van het bestaande bebouwingsoppervlak geboden.

Bij uitbreiding geldt als voorwaarde dat deze geen afbreuk mag doen aan de aanwezige landschappelijke, natuurlijke en cultuurhistorische waarden, dat de noodzaak voor uitbreiding wordt aangetoond en dat de uitbreiding vanuit milieuhygiënisch oogpunt aanvaardbaar is.

Nieuwvestiging van niet-agrarische bedrijven

Nieuwvestiging van niet-agrarische bedrijven (op een nieuwe locatie) in het buitengebied is uitgesloten. In het kader van het beleid voor VAB's is de vestiging van niet-agrarische bedrijven in vrijkomende boerderijpanden zoals gezegd wel toegestaan in agrarisch gebied. Alleen niet-agrarische bedrijven uit de lichtste milieucategorieën, maximaal milieucategorie 2 en tot een maximale omvang van 5000 m², komen hiervoor in aanmerking.

5 Wonen

Door het hergebruik van vrijgekomen boerderijen als woning is de woonfunctie in toenemende mate in het buitengebied aanwezig. Daarnaast is ook bewust een aantal nieuwe burgerwoningen in het buitengebied gebouwd. Burgerwoningen bevinden zich vooral in de aanwezige bebouwingslinten en kleine dorpen. Vaak bevinden zich tussen de burgerwoningen of in de directe omgeving daarvan nog verschillende agrarische en niet-agrarische bedrijven.

Bestaande woningen

De bestaande woningen worden positief bestemd middels een bestemmingsvlak. Hierin worden zowel voor- als achtertuin (indien aanwezig) in opgenomen. De maximale omvang van burgerwoningen is 750 m³. Indien de bestaande omvang van een woning groter is dan 750 m³ is de bestaande oppervlakte het maximum.

Bij alle burgerwoningen bestaat de mogelijkheid voor het bouwen van bijbehorende bouwwerken. De maximale maatvoering daarbij is 100 m². Qua functie dient het bijbehorend bouwwerk te passen bij de bestemming, en qua locatie in de directe nabijheid van de burgerwoning gesitueerd te worden. Hiertoe wordt een maximale afstand tussen bestaande bebouwing en nieuw op te richten bebouwing opgenomen.

Nieuwbouw van burgerwoningen/woningsplitsing

Nieuwbouw van woningen in het buitengebied is in het algemeen uitgesloten. Alleen onder speciale condities is nieuwbouw aan de orde, onder andere als gevolg van de regeling Ruimte voor Ruimte (woning in ruil voor sloop) of andere Rood-voor-Groenconstructies, zoals nieuwe landgoederen. Het bestemmingsplan geeft hier echter geen mogelijkheden voor: in geval dient een afzonderlijke planologische procedure te worden gevoerd waarbij maatwerk kan worden geleverd.

Toevoeging van woningen door splitsing van boerderijen is toegestaan omdat dit kan bijdragen aan het behoud van deze panden. Voorwaarden voor woningsplitsing zijn onder meer dat de bebouwde oppervlakte niet wordt vergroot en de (agrarische) verschijningsvorm gehandhaafd blijft. Bovendien mag geen afbreuk worden gedaan aan de omgevingskwaliteiten. Tot slot dienen vanuit de milieuwetgeving (stank en geluid) geen belemmeringen te bestaan.

Aan-huis-verbonden beroepen/bedrijven

Door het opnemen van een afwijkingsmogelijkheid binnen de bestemming Wonen zal ruimte worden geboden voor het uitoefenen van een aan-huis-verbonden-beroep. Daarnaast:

- detailhandel is niet toegestaan;
- tenslotte mag het aan-huis-verbonden beroep/bedrijf geen publieksaantrekkende / verkeersaantrekkende werking en/of leiden tot onaanvaardbare parkeerdruk.

Mantelzorg

In 2002 is in de provincie Noord-Brabant discussie ontstaan over tijdelijke inwoners van ouders bij hun verzorgers. In 2003 heeft het college van Gedeputeerde Staten van de provincie Noord-Brabant een regeling voor gemeenten opgesteld. De regeling heeft betrekking op inwoning in een bijgebouw, de zogenaamde 'afhankelijke woonruimte'. Er kan dus geen sprake zijn van een zelfstandige woning. Binnen de woonbestemming wordt mantelzorg mogelijk gemaakt door het opnemen van een afwijkingsmogelijkheid. Zodra de noodzaak van de mantelzorg niet meer aanwezig is zal intrekking van de afwijking plaatsvinden.

6 Verkeer en infrastructuur

Op het gebied van de infrastructuur worden in het buitengebied geen grote veranderingen voorzien, met uitzondering van het downgraden van de Antwerpseweg. De huidige vierbaansweg wordt daarbij teruggebracht naar een tweebaansweg.

Het bestemmingsplan Buitengebied Roosendaal en Nispen zal ruimte bieden voor verbeterwerkzaamheden aan wegen met alleen of in hoofdzaak een functie voor het buitengebied, zoals landbouwwegen en kavelpaden.

De bouw van (solitaire) windmolens wordt in het bestemmingsplan niet toegestaan.

7 Ecologie

Uitgangspunt voor het bestemmingsplan is dat geen strijdigheid ontstaat met het beleid en de wetgeving op het gebied van de natuurbescherming. Hierbij wordt onderscheid gemaakt tussen gebiedsbescherming en soortenbescherming.

Voor wat betreft de gebiedsbescherming gaat het om de bescherming van de gebieden die zijn aangewezen als onderdeel van de ecologische hoofdstructuur (EHS) en het natuurgebied De Brabantse Wal dat is aangewezen als Natura 2000 gebied. Het bestemmingsplan is gericht op de bescherming van deze gebieden en biedt geen mogelijkheden die in strijd zijn met de natuurfunctie. Het Natura 2000-gebied Brabantse Wal is gelegen buiten het plangebied.

De soortenbescherming is in Nederland geïmplementeerd in de Flora- en faunawet (april 2002). Op grond van deze wet mogen beschermde soorten – die in de wet zijn aangewezen – niet gedood, gevangen, verontrust, geplukt of verzameld worden en is het niet toegestaan om nesten, holen en of andere vaste verblijfplaatsen van beschermde dieren te beschadigen, vernielen of te verstoren. Onder voorwaarden is ontheffing van deze gebodsbepalingen mogelijk. Voor een aantal (bedreigde Rode Lijst)soorten zijn deze voorwaarden zeer streng.

De Flora- en faunawet is altijd en onverkort van kracht. Dit betekent dat op het moment dat nieuwe activiteiten aan de orde zijn (bij recht, via ontheffing of via wijziging) in het kader van de Flora- en faunawet de mogelijke effecten op beschermde soorten altijd moeten worden meegewogen. Een beoordeling op het moment dat de activiteiten daadwerkelijk aan de orde zijn (en dus niet ten tijde van het opstellen van het bestemmingsplan) geeft het meest actuele en beschermingswaardige beeld. Indien op dat moment blijkt dat sprake is van (een) beschermde soort(en) en de activiteit strijdigheid oplevert met de bepalingen uit de Flora- en faunawet, zal de activiteit pas kunnen plaatsvinden nadat hiervoor een ontheffing is verkregen.

Bij het opstellen van het bestemmingsplan moet wel redelijk zicht bestaan op de verleenbaarheid van een eventueel benodigde ontheffing. Anders is het bestemmingsplan niet uitvoerbaar.

8 Cultuurhistorie, monumenten en archeologie

Uitgangspunt voor het bestemmingsplan is het veiligstellen van de aanwezige archeologische, aardkundige en cultuurhistorische waarden. Voor het aspect archeologie betekent dit dat voor de gebieden die nog niet worden beschermd op grond van de Monumentenwet maar waar wel archeologische vondsten zijn gedaan een planologische bescherming krijgen in het bestemmingsplan via een omgevingsvergunning voor het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden (voorheen aanlegvergunningenstelsel) voor (diepe) grondwerkzaamheden.

In de gebieden met een hoge en middelhoge archeologische verwachtingswaarde is bij voorgenomen ruimtelijke ontwikkelingen – bijvoorbeeld de uitbreiding van een agrarisch bouwvlak – archeologisch vooronderzoek vereist. Hierbij geldt een uitzondering, in gebieden met een hoge archeologische verwachtingswaarde, voor het bouwen van bouwwerken waarvan de omvang minder dan 50 m² bedraagt en voor grondwerkzaamheden minder dan 50 cm diep. In gebieden met een middelhoge archeologische verwachtingswaarde geldt een uitzondering voor het bouwen van bouwwerken met een omvang van minder dan 100 m².

Om dubbele regelgeving te voorkomen wordt voor de gebouwen en terreinen die al beschermd worden op grond van de Monumentenwet en de gemeentelijke monumenten-verordening geen beschermende regeling in het bestemmingsplan opgenomen.

Bij ruimtelijke ontwikkelingen in het buitengebied moet ook rekening gehouden worden met de aanwezige cultuurhistorische en aardkundige (landschaps)waarden. Dit geldt in het bijzonder voor de gebieden die op de Cultuurhistorische Waardenkaart van de Verordening ruimte zijn aangegeven als

historisch landschappelijke vlakken en lijnen met hoge en zeer hoge waarde en daarnaast de aardkundig waardevolle gebieden. Binnen het plangebied is op grond van de Verordening ruimte geen sprake van cultuurhistorische vlakken en/of aardkundig waardevol gebied. Landgoed Visdonk is aangemerkt als een complex van cultuurhistorisch belang.

Daarnaast dient rekening te worden gehouden met de gemeentelijke erfgoedkaart. De erfgoedkaart is een cultuurhistorische en archeologische waardenkaart voor het hele grondgebied van de gemeente Roosendaal. Het geeft een overzicht van alle relevante aardkundige, historische en archeologische gegevens. Op de erfgoedkaart zijn diverse gebieden als cultuurhistorisch en/of archeologische waardevol aangewezen.

Aan de ontwikkeling van de diverse functies in het buitengebied worden landschappelijke voorwaarden gesteld, gericht op het herkenbaar blijven van het cultuurlandschap en het behoud van de aardkundige waarden.